

Інституційна Адвокація

Дослідження практик зміцнення зв'язків з урядами

Подяка

Досліджено та підготовлено Маріусом Вандерсом (Marius Wanders), власником та засновником компанії «Promoting People Consult» (Росмален, Нідерланди). Додаткову інформацію можна отримати за адресою: <http://www.propeopleconsult.eu>

Редаговано Шеннон Пфохман (Shannon Pfohman) та Антоніо Фантазія (Antonio Fantasia), від Секретаріату Карітас Європи, а також членами Робочої групи з Інституційної адвокації (Institutional Advocacy Action Group (IA AG)).

До цієї публікації долучилися:

- Карітас Вірменії: Тігран Петросян (Tigran Petrosyan) (член IA AG)
- Карітас Боснії і Герцеговини: Санья Хорват (Sanja Horvat) (член IA AG)
- Карітас Франції (Secours Catholique): Данієл Вергер (Daniel Verger)
- Карітас Грузії: Анахіт Мкхоян (Anahit Mkhoyan)
- Карітас Німеччини: д-р Томас Бекер (Dr. Thomas Becker)
- Карітас Ірландії (Social Justice Ireland): о. Шон Хіні (Fr. Seán Healy)
- Карітас Італії: Лаура Стоппоні (Laura Stopponi) (член та голова IA AG)
- Карітас Мальти: Андре Бонелло (André Bonello) (член IA AG)
- Карітас Сербії: Дарко Тот (Darko Tot)
- Карітас Словаччини: Еріх Хульман (Erich Hulman)
- Карітас Швеції: о. Хенрік Альберіус (Fr. Henrik Alberius) та Джордж Джозеф (George Joseph)
- Карітас України: Ростислав Кіс (член IA AG)

Українське видання здійснено МБФ «Карітас України» в рамках проектів «Лобістські заходи Карітасу України, 2018-2019», «Лобіювання сталого надання соціальних послуг для вразливого населення, що постраждало внаслідок конфлікту в Україні у п'яти центрах «Карітас» в рамках реформи децентралізації, 2020-2025» за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та «Карітасу Німеччини».

переклад: Ольга Кривицька,

редагування: Наталія Ткаченко, Ростислав Кіс

Це дослідження було проведено за фінансової підтримки Програми працевлаштування та соціальних інновацій Європейського Союзу «EaSI» (2014–2020). Додаткову інформацію можна отримати за посиланням: <http://ec.europa.eu/social/easi>

Зміст

Передмова	4
1. Про дослідження	6
1.1. Мета	6
1.2. Обсяг дослідження	7
2. Визначення «Інституційної адвокації»	8
2.1. Три аспекти Інституційної адвокації	10
2.2. Відмінність між Адвокацією та Інституційною адвокацією	12
2.3. Взаємозв'язок між Інституційною адвокацією та Адвокацією	13
3. Системи соціального захисту в Європі.....	14
4. Дослідження випадків Інституційної адвокації	20
4.1. Вступ до досліджень випадків	20
4.2. Законодавчий аспект Інституційної адвокації	21
4.2.1. Боснія і Герцеговина – Законодавство, що стосується адвокації освіти для дорослих	21
4.2.2. Грузія – Внесок у державний план дій щодо старіння	24
4.2.3. Німеччина – Надання соціальних послуг від імені держави	26
4.2.4. Сербія – Стратегія психічного здоров'я	28
4.3. Фінансовий аспект Інституційної адвокації	30
4.3.1. Вірменія – Акредитація неурядових організацій, які надають соціальні послуги	30
4.3.2. Ірландія – Участь у Національному економічному діалозі (НЕРД)	32
4.3.3. Словаччина – Структурований діалог з Міністерством соціальної політики	34
4.3.4. Україна – Національна соціальна політика та стандарти соціальних послуг	36
4.4. Політичний аспект Інституційної адвокації.....	40
4.4.1. Боснія і Герцеговина – Прийняття Платформи заради миру	40
4.4.2. Франція – Адвокація мінімального доходу під час виборів	43
4.4.3. Італія – Створення Альянсу проти бідності	46
4.4.4. Швеція – Адвокація щодо міграції на національному рівні та рівні ЄС.....	48
5. Роль засобів масової інформації в Інституційній адвокації.....	50
6. Думки/висновки, рекомендації	52
6.1. Загальні думки/висновки	53
6.2. Конкретні рекомендації для організацій Карітас	55
6.3. Зобов'язання Секретаріату Карітасу Європи сприяти Інституційній адвокації	58
Додаток: Методологія/процес дослідження	60

Передмова

Що таке Інституційна адвокація? Чим вона відрізняється від звичайної адвокації, до якої ми звикли в мережі Карітас? Що? Чому? Як? Стільки запитань ...

Розпочнемо з самого початку: у вересні 2015 року більше 40 лідерів організацій Карітас зі всієї Європи зібралися на Стратегічному дискусійному форумі (Strategic Discussion Forum) Карітасу Європи. Деякі директори Карітасу, особливо зі Східної Європи, висловили наступне обґрунтування: *донедавна ми отримували основну фінансову підтримку від організацій Карітас та інших приватних донорів із Західної Європи, але останнім часом ця підтримка значно зменшується. Ми знаємо, що ми повинні більше співпрацювати з нашими урядами, щоб вони брали на себе щораз більшу відповідальність за фінансування соціальних послуг, які ми пропонуємо. Ми почали співпрацювати з національними урядами, але з різних причин це дійсно важко. Чи не могли би ми поділитися досвідом і інформацією, навчаючись один від одного, щоб успішніше формувати відносини з нашими урядами?*

Цей виклик для стійкості організацій Карітас був інтегрований у Стратегічний план 2020 (Strategic Framework 2020).

Виклик тісно пов'язаний з конкретним середовищем, в якому функціонують організації Карітас. У контексті, коли уряди не є стабільними, системи соціального захисту все ще розвиваються, а з неурядовими та релігійними структурами не консультуються, здатність організацій Карітас співпрацювати з національними урядами є надзвичайно складним завданням. Але заради потребуючих, яким служить Карітас, ці відносини повинні бути сформовані і розвинені з метою зміцнення Карітасу і його дієвості.

Для такого виду відносин з національними, регіональними та місцевими урядами Карітас Німеччини використовує вираз «verbandliche Lobbyarbeit», або адвокація, яка зміцнює інституцію, іншими словами – «інституційна адвокація». Так ми і називатимемо цей виклик.

Організації Карітас хочуть стратегічно співпрацювати зі своїми урядами щодо політичних, законодавчих і бюджетних процесів, які можуть вплинути на стійкість організації.

Враховуючи різноманітність контекстів, в яких працюють організації-члени Карітасу Європи і їхній багатий досвід роботи в Європі, ми почали (як ми це зазвичай робимо) зі збору даних про успішний досвід. Робоча група з Інституційної адвокації (The Institutional Advocacy Action Group), за зовнішньої підтримки мого попередника Маріуса Вандерса, розробила дорожню карту з метою обміну досвідом та заохочення до дискусії всередині організацій Карітас та між ними. Вона, звісно, не пропонує єдиного визначення, ані єдиної моделі для усіх організацій.

Дуже дякую всім, хто долучився до цієї публікації! Ми сподіваємось, що вона буде першим кроком до надзвичайно необхідної Інституційної адвокації.

Аби мати сильніші та стійкіші організації Карітас. Аби краще служити бідним.

Хорхе Нуно Маєр (Jorge Nuño Mayer),
Генеральний секретар

1. Про дослідження

1.1. Мета

Згідно стратегічної мети Карітасу Європи, яка передбачає встановлення міцних партнерських відносин між національними урядами країн Європи та національними організаціями-членами Карітас, це дослідження має на меті визначити необхідні критерії, методи і кроки для створення сприятливого середовища, за допомогою якого такі відносини можуть бути сформовані. Для того, щоб кожна організація Карітас в Європі була визнана своїми національними урядами як надійний партнер, було визначено три аспекти впливу та взаємодії, а саме законодавчий, фінансовий та політичний.

Інституційна адвокація є темою, нещодавно представленою на європейському рівні в рамках мережі Карітас. Мета даного дослідження полягає в тому, щоб мережа могла краще зрозуміти цю концепцію та оцінити кроки, за допомогою яких вищезазначену мету може бути досягнуто, спираючись на аналіз досвіду, який поділяють організації-члени Карітасу Європи.

Дане дослідження, насамперед, розглядає значення та визначення поняття «Інституційна адвокація», в тому числі через призму різних систем соціального захисту в Європі. У ньому **представлено та проаналізовано існуючі приклади кращих практик Інституційної адвокації** в низці країн, погрупованих відповідно до одного з трьох аспектів: законодавчого, фінансового або політичного. Ці приклади слугують для того, **щоб надихнути, зміцнити довіру та навчити, а також бути адаптованими та реплікованими в інших країнах**, залежно від контексту.

Основна мета цього дослідження полягає у сприянні обміну досвідом та інформацією, стимулюванні та заохоченні до дискусії серед організацій-членів Карітасу Європи, без надання єдиного визначення чи пропозиції єдиної унікальної моделі для усіх організацій. Дослідження спирається на **Інституційний форум з адвокації**¹, який відбувся 16-17 січня 2017 року в Братиславі, Словаччина. Воно також є частиною «дорожньої карти» Інституційної адвокації, яка передбачає, зокрема, низку пов'язаних між собою навчальних візитів та інструментів, до 2020 року, для підтримки організацій-членів Карітасу Європи та їхнього кращого визнання з боку національних урядів.

1.2. Обсяг дослідження

У цьому дослідженні представлені внески та приклади успішних практик і моделей Карітасу в одинадцяти країнах. Вони були відібрані так, щоб охопити якомога ширші та різноманітніші контексти з точки зору існуючих систем соціального захисту², історичних та теперішніх політичних подій, а також історії та можливостей Карітасу в окремих країнах. Відібрані країни: **Вірменія, Боснія і Герцеговина, Франція, Грузія, Німеччина, Ірландія, Італія, Сербія, Словаччина, Швеція та Україна.**

2. Визначення «Інституційної адвокатури»

Кінцевою метою Карітасу є викорінення бідності та подолання соціальної ізоляції. Аби досягти цієї мети, організації Карітас повинні бути «здоровими», стійкими та добре функціонувати. Однак це передбачає низку передумов.

По-перше, передбачається, що організація має **визнаний правовий статус**, який відповідає національному законодавству, і може виконувати свою місію. Карітас Європи, наприклад, відповідає бельгійському законодавству і є визнаним як AISBL. Бельгія визнає дві форми неприбуткових організацій: неприбуткова асоціація (ASBL) та міжнародна неприбуткова асоціація (AISBL). Оскільки діяльність Карітасу Європи має на меті бути корисною за межами території Бельгії, це означає, що, за законом цієї країни, Карітас Європи має міжнародний статус, а тому і належить до AISBL. Цей правовий статус впливає на зміст статуту, кількість членів-засновників, функціонування структури AISBL, склад членів правління, права та обов'язки, пов'язані з членством та інше. Словом, правовий статус організації Карітас значною мірою впливає на її податковий статус, право на подачу заявок на державне фінансування, збір пожертв, проведення політичної адвокатури тощо.

До інших передумов для «здорової», стійкої та добре функціонуючої організації відносяться наявність достатньої кількості працівників, високопрофесійні навички, а також можливості для подальшого навчання. Це, звичайно, вимагає **належного фінансування** не тільки для оплати праці професійних співробітників, а й діяльності, яку організація має намір здійснювати. Ця діяльність повинна відповідати чіткій стратегії подальшого розвитку організації, тобто **узгоджуватися з її місією** та цілями діяльності, а саме викорінення бідності та подолання соціальної ізоляції та нерівності.

Деякі організації Карітас вказали на загальну складність забезпечення стійкої діяльності своїх організацій, причинами якої, наприклад, є обмежений доступ до державного фінансування, обмежене розуміння своїх юридичних можливостей та/або обмежені можливості взаємодії з національними урядами. Часто, ці виклики не є провиною організації Карітас, а скоріше мають структурний характер, що означає те, що середовище, в якому вони функціонують, не завжди сприяє успіху. Наприклад, багато організацій зазначили про «зменшення простору для громадських організацій». У контексті, в якому уряди обмежують державне фінансування або не консультуються з неурядовими організаціями, Карітасу стало важче співпрацювати з національними урядами, вирішувати сучасні соціальні проблеми і адвокувати ефективні структурні зміни. Як наслідок, багато організацій Карітас неспроможні налагоджувати міцні партнерські стосунки з національними урядами.

Беручи до уваги такий виклик, Карітас Європи почав працювати над концепцією «Інституційної адвокатури», аби сформулювати термін, який описує вищезгаданий контекст. Це завдання має намір допомогти організаціям-членам вирішити вказані труднощі, по-перше, завдяки усвідомленню цього виклику; по-друге, завдяки пошуку спільного визначення цього виклику в межах самої мережі, що в результаті призведе до формулювання кроків, за допомогою яких можна спільно вирішувати дані труднощі.

Кінцевою метою є те, щоб кожна організація Карітас розширила свої права та можливості для зміцнення відносин з відповідними державними органами і була визнана надійним партнером та важливим гравцем у національній системі соціального захисту. Визнання організацій Карітас низкою зацікавлених сторін, у тому числі національними урядами, в результаті дозволить їм відігравати більш значущу та вирішальну роль у забезпеченні якості та доступності соціальних послуг та впровадженні соціальної політики.

Коли організації Карітас сприйматимуться представниками уряду як важливі гравці, вони зможуть краще впливати на законодавчі, фінансові та/або політичні процеси прийняття рішень, які мають безпосередній вплив не тільки на ситуацію тих людей, яким служить Карітас, але й на стійкість самої організації.

Таким чином, Карітас Європи спирається на наступне робоче визначення «Інституційної адвокатури», розуміючи, що воно може бути не остаточним. Навпаки, його може бути взято за основу, що дозволить мережі замислитися і визначити кроки для створення більш сприятливого середовища для організацій Карітас, аби стати цінними гравцями та партнерами для національних урядів.

«Інституційна адвокатура є спробою Карітасу встановити структуровані відносини з урядом з метою зміцнення стійкості власної організації»

Карітас може встановити такі відносини завдяки:

- Участі у діалозі з урядами в якості надійних партнерів діалогу в законодавчому, фінансовому та політичному контекстах
- Визнанню з боку урядів як надійних надавачів соціальних послуг і/або
- Визнанню як компетентних представників потребуючих, що здатні запропонувати рішення для усунення несправедливості та забезпечення прав та можливостей тих людей, яким служать організації Карітас.

Перший пункт чітко описує питання Інституційної адвокатури, тоді як останні два пункти також охоплюють місію організації Карітас. Згідно з цілями цього дослідження та майбутньої дорожньої карти, перший пункт варто взяти за основу.

2.1. Три аспекти Інституційної адвокації

Карітас Європи визначив три характерних аспекти, які є актуальними для Інституційної адвокації, а саме законодавчий, фінансовий та політичний.

Законодавчий аспект:

Що стосується законодавчого аспекту, Карітас Європи посилається на законодавчі умови, які дозволяють Карітасу працювати і процвітати як неприбуткова релігійна організація. Наступні питання повинні допомогти організаціям оцінити, наскільки сприятливим для них може бути середовище, в якому вони функціонують:

- Який правовий статус має Карітас в країні?
- Чи існує в країні законодавство, яке передбачає роботу неурядових, релігійних та інших подібних організацій?
- Чи є в країні культура/середовище, які сприяють структурованому цивільному діалогу між урядом і НУО? І яку роль відіграє Карітас в цьому структурованому цивільному діалозі?
- Чи уряд делегує або уповноважує неурядові організації надавати певні соціальні послуги? І якщо так, чи можуть ці організації також впливати на політику та процеси прийняття рішень, що пов'язані з послугами, які вони надають згідно з державним мандатом?

Фінансовий аспект:

Що стосується фінансового аспекту, Карітас Європи посилається на фінансові умови, які дозволяють організації Карітас отримати державне фінансування або фінансування конкретних соціальних послуг, які надаються, урядом. Питання для роздумів:

- Чи існують фіскальні стимули та/або фінансові умови, які могли би бути сприятливими для неприбуткових або релігійних організацій? Наприклад:
 - Чи існує механізм відсоткової філантропії на користь НУО?
 - Чи НУО звільнені від сплати податку на додатну вартість?
 - Чи існують фіскальні стимули для приватних донорів, які роблять благодійні внески для потреб НУО?
- Чи існують прямі партнерські угоди між державою та НУО для надання соціальних послуг, що фінансуються державою?
- Чи існують так звані «соціальні положення»³ у процедурах державних закупівель?
- Чи НУО, які отримують бюджетні кошти (наприклад, на надання соціальних послуг), мають труднощі у висловленні незалежної думки, відстоюючи політичні зміни?

Політичний аспект:

В рамках політичного аспекту Карітас Європи посилається на умови, які дозволяють організації Карітас взаємодіяти з урядом щодо політичних процесів та успішно досягати структурних змін. Питання для роздумів:

- Чи Карітас систематично збирає дані та інформацію про свою роботу на найнижчому (базовому) рівні? Чи ці дані науково аналізуються та використовуються як інструмент та внесок в адвокацію для досягнення структурних змін?
- Чи запрошується Карітас до участі у засіданнях офіційно заснованих державних консультативних органів, що стосуються політик/законодавства, які, в свою чергу, мають вплив на людей, яким служить Карітас?
- Чи залучений Карітас до нерегулярних, неформальних та тимчасових консультацій з урядом, що стосуються політик/законодавства, які, в свою чергу, мають вплив на людей, яким служить Карітас?
- Чи здатний Карітас впливати на уряд так, щоб враховувались його рекомендації та пропозиції до законів, що стосуються розвитку та впровадження національної політики, яка, в свою чергу, має вплив на людей, яким служить Карітас?
- Чи перебуває Карітас у стратегічних партнерствах або альянсах (коаліціях) з місцевими, національними або міжнародними НУО з метою покращення ситуації людей, яким він служить?

2.2. Відмінність між Адвокацією та Інституційною адвокатуєю

З поняттям адвокатури знайома вся мережа організацій Карітас. Під ним розуміють процес представництва Карітасом інтересів потребуючих верств населення, з метою провадження структурних і дієвих змін, що спроможні поліпшити становище цих осіб. Інституційна адвокатура, натомість, – це процес адвокатування організацією Карітас заради власних організаційних потреб. Основна відмінність полягає у **причинах та набувачах адвокатських зусиль**.

В рамках **Інституційної адвокатури** Карітас прагне вплинути на уряди з метою створення сприятливого середовища, яке безпосередньо або опосередковано сприятиме підвищенню стійкості самої організації Карітас.

В рамках **адвокатури** Карітас має на меті викоринити основні причини такої проблеми, як бідність, і вплинути на політику, практику та поведінку, які сприяють структурним змінам для поліпшення становища потребуючих людей. Така адвокатура завжди була важливою для Карітасу в Європі, зокрема у зусиллях по подоланню основних причин безправ'я, знедоленості та несправедливості. Наприклад, подолання бідності є одною із турбот, що об'єднують мережу Карітас. Організації Карітас сприймають себе як «серце, яке бачить», а також діє і адвокує як на стороні людей, які перебувають за межею бідності, так і від їхнього імені, опираючись на сильну сторону мережі для ведення переговорів з політиками на національному рівні та рівні ЄС⁴.

Поданий нижче приклад допомагає зробити відмінність між Інституційною адвокатурою та адвокатурою загалом:

- Адвокатура заради потребуючих: Карітас відстоює перед урядом право самотніх, бідних та осіб похилого віку мати право на отримання належних і доступних послуг домашньої опіки, які фінансуються з боку держави.
- Інституційна адвокатура: Карітас прагне забезпечити належне державне фінансування власних послуг домашньої опіки.

Враховуючи чіткий взаємозв'язок, можна уявити сценарії, коли досягнута лише одна із цілей або навіть коли цілі є конфліктними. (Детальніше про це в Розділі 8 «Парадокс адвокатури»). У будь-якому випадку, надзвичайно важливим є те, щоб організація Карітас мала чітку стратегію, яка визначає, чого власне прагне організація, і на чому їй варто зосередитись.

Приклад з європейського контексту може прояснити відмінності між цими двома видами адвокатури.

- Ініціатива Соціальні послуги Європи (SSE)⁵ спрямована на зміцнення репутації та позиції соціальних послуг та на поширенні ролі неприбуткових надавачів соціальних послуг в Європі. Складаючись з різних європейських мереж (включаючи Карітас Європи), SSE прагне досягти того, щоб особливості неприбуткових надавачів соціальних та медичних послуг, які працюють в мережах SSE, були визнані як загальноєвропейськими, так і національними урядами, а також щоб існували економічні, соціальні та законодавчі передумови, які б гарантували наявність якісних та доступних соціальних та медичних послуг. Це приклад Інституційної адвокації.
- В мережі Карітас, Секретаріату Карітасу Європи (CE-S) було доручено представляти інтереси мережі в роботі з інституціями ЄС/РЄ (Ради Європи) щодо питань міграції, пошуку притулку, соціальної політики, політики роз-

витку та гуманітарної допомоги. Аби отримати підтвердження дійсної ситуації на місцях у різних країнах Європи, CE-S спирається на допомогу організацій-членів мережі Карітас, які діляться доказовими даними зібраними на основі відповідно до методології: “Бачити/Чути, Оцінювати/Аналізувати, Діяти/Супроводжувати”. Ця методологія описана в соціальному вченні Католицької Церкви і є надзвичайно важливою у формулюванні адвокаційних стратегій в мережі Карітас. Базуючись на реальному стані справ, CE-S взаємодіє з різноманітними інституціями ЄС/Ради Європи, задля впливу на формування європейської політики, що сприяла б всебічному сталому економічному, соціальному та особистому розвитку людей, яким служать організації-члени мережі Карітас. Фокус на тому, щоб люди були в центрі усіх політик ЄС/РЄ, є прикладом загальної адвокації.

2.3. Взаємозв’язок між Інституційною адвокацією та Адвокацією

Інституційна адвокація та адвокація загалом, хоча різні, є взаємопов’язаними. Щоб вплинути на політику та закони, що сприяють структурним змінам, Карітас повинен бути визнаним національними урядами як надійний гравець. Прагнення Карітасу бути залученим та почутим в профільних діалогах та консультаціях щодо реформ (соціальної) політики та їхнього впровадження відображають політичний аспект Інституційної адвокації (див. Пункт 3.1 вище про три аспекти Інституційної адвокації).

Проведення ефективних адвокаційних заходів для потребуючих може також мати непрямий вплив на законодавчі та фінансові аспекти Інституційної адвокації. Наприклад, Карітас може адвокувати за нову політику, яка забезпечуватиме кращий доступ до послуг особам з інвалідністю. Таким чином, Карітас підштовхує уряд, наприклад, до збільшення асигнувань з державного бюджету для надавачів соціальних послуг, що може безпосередньо вплинути на фінансування послуг, які надає Карітас (фінансовий аспект), або відкриття

конкурсу серед неприбуткових організацій з надання конкретних соціальних послуг, які раніше надавалися державою, що може дозволити Карітасу розпочати нові проекти та розширити спектр послуг (законодавчий аспект).

І навпаки, можливість впливати на процеси прийняття бюджетних рішень, пов’язаних з соціальними послугами (фінансовий аспект), може в результаті призвести до збільшення державного фінансування для Карітасу, що, в свою чергу, може мати непрямий вплив на людей, які потребують допомоги, в результаті чого вони матимуть кращий доступ до якісних послуг.

3. Системи соціального захисту в Європі

Для організацій у волонтерському і неприбутковому секторі, реальні можливості бути залученими в структурований діалог з національними урядами щодо розробки та впровадження нових механізмів, значною мірою, залежать від системи соціального захисту в країні, а також від того, чи існує середовище, яке є «сприятливим» для цієї участі.

Якісне розуміння національного контексту соціального захисту та ролі, яку відіграють організації громадянського суспільства (ОГС) та релігійні організації, а також надавачі соціальних послуг, є важливим для організацій Карітас, адже це дозволяє визначити необхідні кроки для зміцнення відносин з урядами та забезпечення організаційної стійкості.

Важко погодитися із визначенням терміну «соціальні послуги», який часто застосовується в європейському контексті, особливо коли мова йде про настільки різні та численні країни, що є членами Ради Європи. Іноді такі терміни, як соціальні послуги, соціальний захист, соціальна допомога, соціальний догляд та соціальна робота, використовуються як взаємозамінні, оскільки мають майже те саме значення і стосуються тих самих послуг. Термін «персоналізовані соціальні послуги» (ПСП) в цьому розділі вживається, щоб підкреслити персоналізовані послуги, розроблені для задоволення потреб окремого отримувача, на відміну від соціальних послуг, уніфікованих для надання допомоги цілим групам населення.

П'ять секторів які залучені до надання «персоналізованих соціальних послуг»:

Неформальний сектор: Соціальний догляд, який надається безкоштовно – але не обов'язково за власним бажанням – сім'ями, друзями, сусідами або колегами. Такий догляд важко кількісно підрахувати, але він залишається основним джерелом соціальної допомоги у всіх країнах. У деяких країнах це офіційна законодавча вимога, наприклад, сімейний догляд за батьками похилого віку у Франції.

Волонтерський неприбутковий сектор: Перелік послуг є широким і охоплює: групи самопомоги, наприклад Анонімні алкоголіки, великі та малі НУО, які використовують як платні, так і безкоштовні ресурси; волонтери, які працюють в межах та за межами офіційних структур. **Організації Карітас є частиною цього сектору.**

Державний сектор: Включає послуги, які надаються центральним, регіональним та місцевим органами виконавчої влади/місцевого самоврядування. ПСП можуть надаватися окремими департаментами та/або в рамках одного департаменту, наприклад, здоров'я, соціального захисту, освіти.

Прибутковий сектор: Зростає в деяких країнах, наприклад, у Великобританії. Іноді важко розрізнити організації, які належать до цього чи до волонтерського неприбуткового секторів. Критерій, який зазвичай визначає, чи організація є «прибутковою», – це спосіб використання надлишкових коштів в бюджеті⁶.

Філантропічний сектор: Охоплює фонди та приватних осіб, які фінансують послуги, проекти та дослідження, що задовольняють базові соціальні потреби, які, в іншому випадку, могли залишитися незадоволеними. В той час як цей сектор ще не є реальністю для Європи, він швидко зростає, особливо в США.

Для того, щоб краще зрозуміти зв'язок між соціальною політикою, наданням соціальних послуг та соціальною адвокацією в будь-якій країні Європи, важливо врахувати широке розмаїття систем або режимів соціального захисту, які існують, і як вони розвинулися з часом. Ця публікація розрізняє наступні **види систем, моделей або режимів соціального захисту в Європі**:

Класична консервативна, корпоративська система Бісмарка зустрічається в таких країнах, як Австрія, Бельгія, Німеччина, Люксембург, Нідерланди, і дещо видозмінена також у Франції.

Характерними рисами такої системи є традиційна роль сім'ї, «модель чоловіка-годувальника» та соціальний захист, організований як система страхування, що охоплює годувальника та його/її сім'ю. Право на соціальні виплати ґрунтується на внесках та на тому, чи належить ця особа до певної верстви або професійної групи.

Система Бісмарка характеризується наступними трьома пунктами:

- Охоплені особи є працевлаштованими та мають дохід;
- Фінансування здійснюється за рахунок внесків відповідно до доходу;
- Внески, що підлягають сплаті, ґрунтуються на заробітній платі.

Відповідно, основна мета моделі Бісмарка – **не перерозподіл доходів, а управління ризиками**, що забезпечує страхування ризиків для усіх, хто зробив внесок. Кожен, хто платить, повинен також отримати щось від системи. Таким чином, **системи Бісмарка є універсалістськими** (навіть якщо застосовуються порогові обмеження у співвідношенні величин доходів та пільг).

Ще однією важливою особливістю систем соціального захисту Бісмарка є те, що **громадянське суспільство не тільки відіграє роль в управлінні системою** (через профспілки та асоціації роботодавців), **але й в організації догляду**. Релігійні організації, серед інших, є дуже активними у створенні закладів з догляду. Принцип субсидіарності має велику юридичну силу особливо у Німеччині та Нідерландах, де послуги надаються переважно неприбутковими організаціями, у Німеччині – відносно невеликою кількістю великих і давно утворених НУО, а в Нідерландах – багатьма, зазвичай церковними НУО. У Німеччині громадянське суспільство має конституційну перевагу при створенні та утриманні закладів охорони здоров'я та соціального захисту. Держава відіграє важливу роль у фінансуванні залучених НУО. На сім'ї також лежить значна відповідальність.

Класична ліберальна система Беверіджа, де переважають слабкі системи соціального захисту, а також досить малі соціальні виплати. Типовими рисами є незначне охоплення та національне страхування системи охорони здоров'я разом з виплатами на дитину. Типовими прикладами країн, де соціальний захист організовано за цими принципами, є **Великобританія та Ірландія**. Ця система названа на честь Вільяма Генрі Беверіджа (William Henry Beveridge), який у 1942 році представив британському Парламенту вичерпний звіт щодо соціальної політики. Звіт Беверіджа містив конкретні пропозиції щодо створення комплексної системи соціального страхування, яка охоплювала б інтеграцію форм соціального страху-

вання, створення загальної служби охорони здоров'я, включаючи страхування від нещасних випадків на робочому місці, впровадження підтримки сім'ї, підтримання високого і стабільного рівня зайнятості, а також захист від масового безробіття. Ці пропозиції стали основою британської післявоєнної системи соціального страхування.

Характерними рисами системи Беверіджа є те, що вона:

- Охоплює все населення (хоча вимагається офіційний дозвіл на постійне проживання);
- Фінансується переважно з державного бюджету;
- Вимагає постійних одноразових внесків.

В країнах, де діє модель соціального захисту Беверіджа, держава все більше відступає від будь-якої традиційної ролі прямого надання послуг. Натомість держава укладає контракти з надавачами послуг з інших секторів та цільово скеровує послуги на «проблемні випадки» найбільш залежних користувачів послуг і людей з низьким доходом. Прибуткові надавачі послуг, як і НУО, відіграють дедалі важливішу роль у системі. Приватизація застосовується до цієї моделі згідно з призначенням прибуткових організацій, наприклад, у стаціонарному догляді за людьми похилого віку⁷.

Класичний соціально-демократичний Скандинавський (або «Північно-Європейський») режим базується на правлячих принципах **універсалізму, соціальних прав для всіх людей і рівності**. Типовими прикладами країн зі скандинавським стилем соціального захисту є **Швеція, Данія, Норвегія, Фінляндія та Ісландія**.

Скандинавська модель приділяє особливу увагу максимізації участі робочої сили, сприянні рівності між чоловіками і жінками, а також рівному та широкому колу пільг. У цій моделі є великий перерозподіл доходів і ліберальне використання експансіоністської бюджетної політики. Високий рівень соціальних виплат відкрив доступ до системи не тільки для неблагополучних груп населення (наприклад, як у системі Беверіджа), але також запропонував заохочуючі виплати для середнього класу та фермерів.

Ця модель ґрунтується на принципі універсалізму, де послуги для таких груп, як діти в зоні ризику, особи з інвалідністю і люди похилого віку, є легко доступними і оплачуються зарахунок зібраних податків. **Місцеве самоврядування** відіграє головну роль у створенні і плануванні персоналізованих соціальних послуг (ПСП) з обмеженими внесками з боку НУО і мінімізованою роллю прибуткових організацій. Цією моделлю захоплюються як такою, що має сильні переваги для отримувачів послуг, хороший вибір і кількість послуг; є сприйнятливою до рівних можливостей і приділяє більшу увагу до прав отримувачів, ніж інші моделі. Однак ця Скандинавська – або правильніше «Північно-Європейська» – модель була змінена протягом останніх років через вплив економічних і політичних чинників. Універсалізм, тим часом, сприймається не надто охоче, а зростаючий сектор неурядових організацій став частиною соціальної політики задля підвищення «різноманіття соціального захисту».

Окрім трьох основних моделей класичних систем соціального захисту, необхідно взяти до уваги два інші види систем, які відображають контексти організацій Карітас в Європі:

«Середземноморська модель» (також відома як «Модель сімейного догляду») є певною мірою орієнтована на континентальну модель Бісмарка, але її пільги та гарантії є менш щедрими і не всі гілки соціального страхування є однаково розвинуті. Це, відповідно, перекладає більший тягар на сім'ю у забезпеченні соціального благополуччя. До цієї групи належать системи соціального захисту в таких країнах, як **Італія, Іспанія, Португалія і Греція.**

В цій моделі надання послуг державою обмежено, та більшого наголосу зроблено на католицькій традиції, в якій сім'я є відповідальною за догляд, разом із часто добре налагодженою мережею НУО, таких як Карітас або Червоний Хрест. Заможніші люди схильні користуватися комерційними послугами. В Італії держава надає більше послуг, ніж неприбуткові організації, в порівнянні з іншими країнами. Феміністи сильно критикують цю модель через те, що основний догляд лягає на плечі жінок як опікунів та існує обмежена доступність послуг по догляду за дитиною для матерів, які бажають повернутися на ринок праці. Крім того, права користувачів послуг не настільки добре визначені⁸.

Нові змішані «Центрально і Східноєвропейські системи» поширені у великій групі країн, які кардинально змінили свою політичну і соціальну систему після падіння Берлінської стіни, коли зникла Залізна Завіса і розпався Радянський Союз та його сфера впливу, починаючи з 1989 року. Тринадцять з цих країн приєдналися до Європейського Союзу через очевидні причини; інші є країнами-кандидатами на вступ до ЄС; а ще інші мають угоду про асоціацію з ЄС або підпадають під політику Сусідства ЄС.

Країни, які належать до цієї останньої групи, є дуже різномірними, але спільним у них є те, що ніхто з них повністю не вибрав одну з існуючих моделей соціального захисту. Натомість, вони обрали змішану модель, використавши різні компоненти з декількох вище описаних систем соціального захисту. Можна визначити низку «підгруп» з точки зору системи соціального захисту, які вже використовуються або розвиваються:

- **Модель колишнього СРСР** – вона є схожою на консервативну, корпоратистську модель Бісмарка по відношенню до загальних державних витрат. Найбільші відмінності полягають у якості життя і рівні довіри до Державної системи. (Приклади: Білорусь, Естонія, Латвія, Литва, Росія та Україна).
- **Модель посткомуністичної Європи** – характеризується кращою якістю життя, ніж у попередній моделі і є більш рівноправною. Ця модель також представляє помірніший рівень економічного зростання та інфляції, ніж у країнах, пов'язаних з попередньою моделлю. (Приклади: Болгарія, Хорватія, Чехія, Угорщина, Польща, Словаччина, Словенія).
- **Моделі держави загального добробуту в процесі розвитку** – ці моделі відносяться до країн, які все ще знаходяться в процесі розвитку своїх моделей соціального захисту. Програми державної допомоги та показники якості життя є нижчими, ніж у згаданих вище групах. Їхній високий рівень дитячої смертності та низький рівень тривалості життя відображають складну соціальну ситуацію, що існує в цих країнах. (Приклади: Албанія, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Грузія, Молдова, Румунія та Сербія)⁹.

4. Дослідження випадків Інституційної адвокації

4.1. Вступ до досліджень випадків

У цьому розділі представлено дослідження успішних випадків Інституційної адвокації¹⁰, яке базується на досвіді організацій-членів мережі Карітас.

У такій великій і різноманітній мережі, як Карітас Європи, організації-члени якої є в кожній європейській країні, можна представити безліч інших прикладів успішної співпраці з національними урядами. Однак, задля практичності, це дослідження обмежується дванадцятьма дослідженнями випадків з одинадцяти **обраних країн**, вказуючи на різноманітність європейських моделей соціального захисту і організацій Карітас, які функціонують в середині них.

Для кращого розуміння поняття Інституційної адвокації, дванадцять досліджень випадків було поділено на підрозділи відповідно до одного з вищезазначених трьох аспектів: законодавчого, фінансового та політичного.

4.2. Законодавчий аспект Інституційної адвокації

4.2.1. Боснія і Герцеговина – Законодавство, що стосується адвокації освіти для дорослих

Дане дослідження випадку переважно висвітлює законодавчий аспект Інституційної адвокації і яким чином він може сприяти стійкості організації в довготривалій перспективі

Карітас Боснії та Герцеговини був залучений у стратегічний діалог з урядом щодо нових законів про освіту для дорослих протягом трьох років. Завдяки цьому успішному діалогу Карітасу Боснії та Герцеговини вдалося забезпечити можливості для своєї організації розвивати нові послуги в галузі освіти для дорослих, які фінансуються державою, обласною і місцевою владою відповідно до нового законодавства.

Результати Інституційної адвокації, які були досягнуті в даному випадку

Протягом трьох років (2014-2016) Карітас Боснії і Герцеговини (БіГ) провів низку конкретних заходів у співпраці з Карітас Австрії і за фінансової підтримки уряду Республіки Австрія. Щоб забезпечити прийняття необхідних законів про освіту для дорослих по всій країні, були оголошені освітні програми на здобуття соціальних професій в Боснії та Герцеговині.

Головним результатом Інституційної адвокації в даному випадку було те, що закони про освіту для дорослих вже зараз функціонують у всіх десяти кантонах Федерації та Сербської Республіки. Усі вони прийняли закони про освіту для дорослих та підзаконні нормативно-правові акти, які детально регулюють цю сферу. Це стало законодавчими передумовами для впровадження публічно доступних освітніх програм для дорослих.

Процес за допомогою якого були досягнуті результати інституційної адвокації

Щоб подолати високий рівень безробіття в країні, протягом тривалого періоду Карітас проводив діяльність та надавав професійну підтримку людям, які вже тривалий час є безробітними, в пошуку роботи, тим самим зменшуючи бідність. Карітас Боснії та Герцеговини вважає освіту для дорослих одним з основних інструментів для зменшення бідності, залучаючи бідних, даючи їм шанси удосконалити власні вміння, надаючи їм можливості для освіти (якщо можливо з отриманням диплому державного зразка) і створюючи кращі можливості для працевлаштування.

За територіальним устроєм, Боснія і Герцеговина поділяється на дві політичні складові та один округ. Одна зі складових, Федерація Боснії та Герцеговини, ділиться на десять кантонів. Система освіти регулюється на рівні кантону. Немає відповідного національного законодавства і окремого Міністерства освіти на національному рівні. Є лише національне Міністерство у справах громадянськості, яке охоплює всі питання, що стосуються громадського сектору: здоров'я, соціальна політика, освіта, спорт, внутрішня політика тощо. Їхня роль в основному полягає в координації. Зважаючи на роздробленість держави та інші додаткові урядові функції, законодавство практично ніколи не ініціюється на національному рівні.

Складність і політичний устрій Боснії та Герцеговини є величезною перешкодою для активної та ефективної адвокації. Щоб досягнути змін в конкретній галузі, такий як освіта, потрібно було працювати з усіма відповідними міністерствами, а саме чотирнадцятьма, на різних рівнях.

Винятково великою проблемою є питання відсутності знань відповідальних відповідальних представників державних інституцій у відповідних сферах. Наприклад, більше двох років активної роботи було витрачено на те, щоб пояснити ключові поняття, такі як різниця між освітою для дорослих і освітою впродовж життя, формальною та неформальною освітою, семінарами та тренінгами тощо.

У Сербській Республіці вже були відповідні закони про освіту для дорослих, чого не було в жодному з кантонів Федерації, а також не було жодних законів на національному рівні. Карітас був залучений до діалогу з десятьма різними урядами кантонів, які характеризуються великим розмаїттям населення, різними сферами інтересів, основною релігією тощо. Відповідно, завдання не було легким.

Кроки і етапи, які проходив Карітас:

- Карітас співпрацював з DVV International¹¹, німецькою організацією, яка працює на міжнародному рівні і займається винятково освітою для дорослих. У минулому організація DVV організовувала багато навчальних програм і домоглася змін у законі про освіту для дорослих в Сербській Республіці. DVV мала власні кошти та ресурси, які були необхідними для досягнення результату.
- Карітас і DVV International спільно створили програму та отримали фінансову підтримку для цього процесу.
- Регулярні візити до кожного з десяти кантональних Міністерств освіти відбувалися щонайменше двічі на рік.
- Створення ініціативної групи (яка складалася з десяти кантональних Міністерств, а також відповідної НУО), яка давала зворотний зв'язок кожні шість місяців (взаємообмін інформацією і підтримка на рівні ініціативної групи).
- Внесок у створення нормативно-правової бази шляхом надання текстів, організації консультацій та/або публічних обговорень.
- Підтримка Міністерства – цей крок був важливим для створення і формування нового сектора освіти для дорослих (технічна підтримка, офісні витратні матеріали, комп'ютери, тощо).
- Організація зустрічей та тренінгів для Міністерств.
- Організація навчальних візитів у Боснії та Герцеговині, Австрії та Німеччині.

- Запуск механізму для спільних зустрічей та обміну інформацією про освіту для дорослих.

Карітас пропагував освіту для дорослих як невід’ємну складову у подоланні бідності, використовуючи фрагментовану освітню систему в БіГ як аргумент, який фактично привів до того, що люди з відповідним освітнім рівнем мали або обмежені, або взагалі відсутність доступу до пропозицій на ринку праці. Карітас відстоював право людей на додаткову освіту або практичне стажування, для розробки нових професійних програм, а також для кращої підготовки кваліфікованих працівників до працевлаштування.

Політична культура в країні вимагає, щоб представники громадянського суспільства створювали та формували особисті контакти з людьми, які відповідають або впливають на прийняття політичних рішень, використовуючи як формальний, так і неформальний підходи. Було вкрай важко визначити головних гравців у прийнятті рішень на рівні кантону для того, щоб безпосередньо співпрацювати з ними, будуючи професійні та особисті зв’язки. Фактором, який ускладнював цей процес, є те, що кожних два роки відбуваються вибори. Відповідно, особисті стосунки, які Карітас побудував вчора, можуть раптово виявитися недоречними завтра, оскільки під час виборів весь уряд кантону може кардинально змінитися за одну ніч. Ще одним чинником, який ускладнив ситуацію, стала культурна чутливість і відмінності. Потрібно було також впливати на людей в різних кантонах і, відповідно, витрачати велику кількість часу і коштів на поїздки, пов’язані з таким видом «неформального лобювання». Це призвело до значних витрат, які не підлягають відшкодуванню фінансовим департаменту Карітасу.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

• Зовнішні:

- Надзвичайно важливим є вибір правильного партнера в таких кампаніях. Поєднання практичного досвіду, теоретичних знань, а також спільних зусиль місцевої (Карітас БіГ) та міжнародної організації (DVV) стали чудовими передумовами для якісної та дієвої Інституційної адвокації.
- Був створений простір для дискусій між НУО та державними органами.
- Органам державної влади було надане навчання.

• Внутрішні:

- Було призначено особу, відповідальну за цей процес (програмний менеджер), яка могла приймати самостійні рішення на певних етапах налагодження співпраці.
- Було необхідно зорганізувати більше подорожей, навчальних візитів, неформальних і формальних зустрічей, ніж зазвичай, що також вимагало більше понаднормової роботи.
- Був потрібен конкретний бюджет із врахуванням того факту, що багато діяльностей відбувалися протягом неформальних зустрічей поза робочим часом (зазвичай не погоджені витрати у бюджеті Карітасу).
- Фінансування з боку правління Карітасу було вирішальним.

4.2.2. Грузія – Внесок у державний план дій щодо старіння

Даний випадок висвітлює переважно законодавчий
та фінансовий аспекти Інституційної адвокації.

У цьому дослідженні описується, яку важливу і провідну роль відіграв Карітас Грузії у розробці урядом Грузії «дорожньої карти» щодо старіння. Зокрема, Карітас Грузії розробив навчальний модуль з домашньої опіки, який був включений у навчальну програму з медичної допомоги, та на сьогодні забезпечує навчання для близько 400 студентів-медиків щороку. Карітас Грузії є ексклюзивним надавачем цієї навчальної програми в рамках системи професійно-технічної освіти Грузії.

Співпрацюючи з Міністерствами охорони здоров'я, освіти та регіонального розвитку, Карітасу Грузії вдалося забезпечити своїх працівників знаннями та досвідом, а також платформами для обміну знаннями про домашню опіку. В свою чергу, Карітас Грузії здатний надавати більше послуг домашньої опіки незахищеним особам, на що уряд виділяє від 30% до 70% необхідного фінансування.

Результати Інституційної адвокації, які були досягнуті в даному випадку

У співпраці з Національним центром підвищення якості освіти Міністерства освіти Карітас Грузії розробив навчальний модуль з домашньої опіки, який був включений у навчальну програму з

медичної допомоги. Оскільки в системі освіти не було наставників, які б могли викладати цей модуль, Карітас Грузії взяв на себе цю роль. В рамках програми здоров'я Карітасу Грузії було започатковано «Навчально-консультаційний центр», де медичні працівники, які були задіяними в наданні послуг домашньої опіки, набували навички викладання і навчали інших медичних працівників.

У співпраці з Міністерством охорони здоров'я Грузії було створено робочу групу для розробки «Стандартів послуг домашньої опіки», аби формалізувати цю діяльність. У червні 2017 року відбулося перше засідання з місцевими органами влади з метою обміну досвідом у сфері планування та управління програмами опіки населення.

Процес, за допомогою якого результати Інституційної адвокації були досягнуті

У 2013 році уряд Грузії попросив Європейську економічну комісію ООН (UNECE) розробити «дорожню карту» щодо старіння для Грузії. Перша місія відбулася ще в 2012 році, а більш систематична робота була проведена в період з осені 2013 року до осені 2014 року. Ця робота включала вторинне дослідження, а також інтерв'ю і дискусії у фокус групах з державними та громадськими організаціями, у тому числі Карітас Грузії. У 2014 UNECE опублікувала документ під назвою «Дорожня карта популяризації старіння: Грузія»¹². Інформація про внесок Карітасу Грузії в розвиток системи домашньої опіки згадується в цьому документі (ст. 80, розділ «Опіка вдома, денні центри»). Було важливо переконати уряд у тому, що в країні є потенціал для організації високоякісних послуг для населення, а також підготовки необхідного медичного персоналу.

У 2015 році Парламент Грузії сформував «Міжгалузову робочу групу з питань старіння та розвитку плану дій». Карітас Грузії було запрошено до робочої групи для надання рекомендацій щодо написання концепції та чорнового варіанту «Плану дій», розроблених урядом Грузії.

Відповідно до «Плану дій» уряду, Міністерство охорони здоров'я та органи місцевого самоврядування повинні були розробити пілотні проекти домашньої опіки в регіонах та нормативно-правові акти для їхньої реалізації. Для підтримки цього процесу Карітас Грузії надав рекомендації органам місцевого самоврядування з питань розвитку та управління проектами домашньої опіки і посприяв розвитку їхнього потенціалу в сфері опіки. Ці рекомендації були включені у документ Парламенту «Концепція державної політики щодо старіння»¹³ у 2016 році, в той час як сам «План дій щодо старіння» був затверджений урядом у 2017 році¹⁴. Карітас Грузії тісно координував свої дії з іншими НУО та членами робочої групи, такими як грузинське товариство Червоного Хреста і Грузинська платформа опіки. Спільні зусилля допомогли зберегти положення, що стосуються домашньої опіки, та інші пільги для населення у документі.

Починаючи з 2019 року, Карітас Грузії матиме власний відділ «Інституційної адвокації». Організація вже є публічно визнаною як надійний і авторитетний надавач соціальних послуг, а тепер як і важливий захисник бідних.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

З організаційної точки зору, Карітасу Грузії довелося адаптуватися, аби мати змогу:

- Переглядати і адаптовувати цілі проекту домашньої опіки.
- Створити навчально-консультаційний центр для проведення тренінгів у структурі Програми охорони здоров'я.
- Навчати медичних працівників педагогічних навичок.
- Організувати навчальні візити до Німеччини та Румунії, щоб дізнатися про сучасні методи опіки, менеджменту та медсестринської освіти.
- Організувати першу конференцію з Подвійної медсестринської освіти, з досвідом Німеччини в цій галузі і представлену німецькими експертами.
- Налагодити співпрацю та підписати угоди з Асоціацією приватних коледжів Грузії та 29 центрами професійно-технічної освіти.
- Налагодити партнерські відносини з Міністерствами охорони здоров'я, освіти та регіонального розвитку Грузії.
- Налагодити партнерські відносини між Католицьким університетом прикладних наук у Фрайбурзі (Німеччина) та університетом Святого короля Тамара патріарха Грузії.

4.2.3. Німеччина – надання соціальних послуг від імені держави

Даний випадок переважно висвітлює законодавчий аспект Інституційної адвокації і як він може сприяти стійкості організації в довготривалій перспективі

Неурядові організації соціального захисту відіграють важливу роль у Німеччині, оскільки за законом вони мають пріоритет у наданні соціальних послуг. За допомогою відповідного законодавства уряд зобов'язався фінансувати соціальні послуги, що надаються неурядовими надавачами. Карітас Німеччини є основним надавачем соціальних послуг, який отримує розпорядження і фінансується урядом.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

В рамках політичного контексту в Німеччині, в соціальному законодавстві, діє **принцип субсидіарності**:

- Завдання, які можуть бути виконані організацією нижчого рангу не повинні виконуватись організацією вищого рангу.
- Організація вищого рангу повинна підтримувати організацію нижчого рангу у самостійному виконанні їхніх завдань, а також через фінансову підтримку.
- Девіз: дозволяти стільки самостійних обов'язків (індивідуального внеску), наскільки це можливо, і тільки стільки відповідальності (підтримки) організації вищого рангу, скільки потрібно¹⁵.

Реалізація цього принципу субсидіарності у сфері соціальних послуг гарантується нормами законодавства, яке передбачає, що неурядові надавачі соціальних послуг матимуть пріоритет над державними надавачами послуг, якщо їхні послуги є належними та відповідними. Наслідком цього є свобода вибору для кожного окремого громадянина. Кожна людина може обрати конкретного надавача соціальних послуг, який найкраще відповідає його/її потребам, з точки зору професійного підходу, релігійних чи ідеологічних переконань.

Ці послуги та установи забезпечуються неурядовими надавачами соціальних послуг, фінансуються власними коштами через внески, сплачені установами соціального страхування, а також органами державної влади, відповідальними за соціальну допомогу та благополуччя молоді в обмін за надані послуги, а також та через державні гранти, зокрема для інвестиційних потреб.

Більш ніж половина послуг, пропонованих у сфері соціальної роботи в Західній Німеччині, надаються неурядовим сектором. Якщо певна громадська організація хоче почати надавати конкретну соціальну послугу, вона може повідомити про це державі і держава, в принципі, має це профінансувати.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати інституційної адвокації

Враховуючи характер субсидіарної системи, яка застосовується в Німеччині, Карітас Німеччини завоював та відіграє провідну роль як надавач послуг і партнер держави.

Карітас Німеччини досягнув і підтримує цю чільну роль і репутацію серед уряду, органів державної влади та суспільства в цілому серед іншого і наступним чином:

1. Карітас Німеччини пропонує широкий спектр високоякісних послуг, тим самим насамперед здобуваючи довіру і прихильність отримувачів таких послуг.
2. Карітас Німеччини, у структурований спосіб, регулярно бере участь у обговоренні з урядом органами державної влади з питань, що стосуються умов надання та бюджетного фінансування соціальних послуг.
3. Карітас Німеччини регулярно проводить і публікує дослідження та аналіз тенденцій бідності в Німеччині, а також соціальний портрет груп людей і окремих осіб, які потребують соціальної допомоги. Одним з ключових недавніх висновків таких досліджень і аналізу Карітасу Німеччини стало виявлення того, що на кожних чотирьох отримувачів соціальної допомоги припадає троє осіб, які живуть в «прихованій бідності» (співвідношення навіть більше на сході Німеччини). Прихована бідність, в цьому випадку, стосується людей, які мають право отримати допомогу у забезпеченні базових потреб, але не отримують її і живуть на рівні, який є нижче гарантованого мінімального рівня життя.
4. Карітас Німеччини постійно зміцнює свою мережу волонтерів, тим самим зміцнюючи своє коріння в німецькому суспільстві з точки зору кількості і різноманітності. Організація, яка, таким чином, глибоко вкорінена в суспільстві, має більший потенціал та вагомий голос в адвокації і, як наслідок, потужно впливати на політику. Політики розуміють, що досвід і історія волонтерів можуть вплинути на щонайменше 20-30 інших людей у кожній з їхніх приватних спільнот, які окрім цього є ще й виборцями. Таким чином, організації, сильно покладаючись на волонтерів, зазвичай, мають потужний адвокаційний голос. Велика спільнота волонтерів часто також представляє собою велику різноманітність осіб, що в подальшому зміцнює потенціал для адвокації.
5. В рамках Інституційної адвокації Карітас Німеччини тісно співпрацює з іншими громадськими організаціями, які надають соціальні послуги від імені уряду, згідно принципу субсидіарності, фінансових умов та податкових надходжень для НУО.

Кроки, які є необхідними для Інституційної адвокації

- Важливо співпрацювати з іншими громадськими організаціями.
- Важливо залучати юристів або людей з політичним та юридичним досвідом, щоб пропонувати юридичні та політичні зміни.
- Організації з великою підтримкою волонтерів варто користатися цим для того, щоб отримати доступ до структурованого діалогу або партнерства з урядом та органами влади.

4.2.4. Сербія – Стратегія психічного здоров'я

Даний випадок висвітлює переважно законодавчий аспект
Інституційної адвокації

Карітас Сербії успішно співпрацював з урядом під час створення Національної стратегії психічного здоров'я населення і над прийняттям нового законодавства в галузі охорони психічного здоров'я. В результаті, соціальні послуги для людей з проблемами психічного здоров'я більше не є завданням винятково державних психіатричних лікарень, а можуть тепер також надаватися в альтернативних центрах психічного здоров'я в громадах, якими управляють громадські організації. Ці зміни в законодавстві відкрили нові шляхи і канали для Карітасу на єпархіальних і парафіяльних рівнях для надання послуг, що фінансуються державою. Це сприяє їхній інституційній стійкості.

Результати Інституційної адвокації, що досягнуті в даному випадку

Найуспішніші досягнення Карітасу Сербії з точки зору Інституційної адвокації були в галузі психічного здоров'я. В результаті сформувався систематичний, скоординований та вдосконалений підхід до вирішення проблем, з якими стикаються люди з психічними захворюваннями в Сербії в повсякденному житті. Нове законодавство представило концепцію медичних центрів психічного здоров'я як більш гуманну і громадську альтернативу психіатричним лікарням.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

Основні фактори успіху, які були визначені, – це безперервна, довготривала (більше 20 років) робота Карітасу в цій галузі, а також велика кількість навчальних візитів, організованих для ключових зацікавлених сторін, таких як директори психіатричних лікарень, члени державної робочої групи тощо.

У кампанії з питань психічного здоров'я доступ до інституційних представників був отриманий в основному через двосторонні зустрічі, навчальні візити та круглі столи. Цей процес був ініційований в тісному партнерстві з іншими національними організаціями Карітас, особливо в Італії. Що стосується питань психічного здоров'я, Карітас Сербії почав працювати на місцевому низовому рівні. Організація запросила фахівців з Італії, які провели семінари і тренінги для директорів і співробітників сербських психіатричних установ на місцевому рівні. На підставі цих місцевих успіхів Карітас Сербії провів кампанію, тривалістю щонайменше десяти років на національному рівні, проти стигматизації людей, які страждають від психічних захворювань. Для цього вони залучили архієпископа і президента Карітасу Сербії, а також відповідальних міністрів. Національний офіс також працював в тісному партнерстві з внутрішніми партнерами, такими як єпархіальні та парафіяльні організації Карітас, а також з зовнішніми партнерами, такими як відповідні міністерства, місцеві центри соціального захисту, лікарні, асоціації бенефіціарів тощо. Загалом, це був тривалий процес з багатьма злетами і падіннями, особливо враховуючи те, що відповідальні особи часто змінювали ролі в інституції, що вимагало побудови відносин заново.

У Сербії право на прийняття рішень щодо соціальних програм, а також концепцій, є децентралізованим та закріплене за місцевими громадами та іншим органами місцевого самоврядування. Тому Інституційна адвокація відбувається не тільки на національному рівні, а й на місцевому. Успішна адвокація вимагає постійних інвестицій у розвиток відповідальних осіб.

Забезпечення безперервного довготривалого фінансування посад осіб, відповідальних за (інституційну) адвокацію, надалі залишається викликом. Важливо постійно працювати над підвищенням внутрішньої поінформованості про важливість всієї адвокаційної діяльності, в тому числі Інституційної адвокації, керівництва і пересічних працівників ширшого кола організацій Карітасу в кожній країні.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

Карітас Сербії намагається гарантувати, щоб в кожній програмі або кожному проекті, які подаються на фінансування до ЄС, була адвокаційна складова, інтегрована і прописана у проектній заявці.

Карітас Сербії фокусувався на наступних кроках:

- Зосередження на декількох питаннях Інституційної адвокації, над якими Карітас віддано працює вже тривалий час, і в які він може зробити вагомий експертний внесок.
- Переконавання керівництва організації у важливості адвокації в цілому, забезпечення належного фінансування для ключових осіб, які будуть залучені, та інвестування у розвиток їхніх навичок і знань (Інституційна адвокація).
- Залучення фахівців з мережі Карітасу.
- Залучення єпархіальних і парафіяльних Карітасів з метою зміцнення їхніх відносин з місцевою владою.

4.3. Фінансовий аспект Інституційної адвокації

4.3.1. Вірменія – Акредитація неурядових організацій, які надають соціальні послуги

Даний випадок висвітлює переважно фінансовий аспект
Інституційної адвокації

Разом з двома іншими організаціями Карітас Вірменії успішно лобював перед урядом впровадження механізму акредитації громадських організацій, які надають соціальні послуги, а також краще регулювання тендерних процедур для тих надавачів соціальних послуг, які змагаються за отримання бюджетного фінансування. Ця Інституційна адвокація посприяла формуванню прозорішої системи доступу до бюджетних коштів, що позитивно впливає на фінансову та організаційну стійкість Карітасу Вірменії.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

На початку 2017 року Міністерство праці та соціальної політики Республіки Вірменія затвердило нові **механізми акредитації НУО**, які надають соціальні послуги та бажають подати заявку на державне фінансування або співфінансування. Міністерство також запровадило **нормативне регулювання для організацій тендерів** на фінансування соціальних послуг. Це був справжній крок уперед, тому що до того часу державне фінансування недержавних соціальних послуг у Вірменії зазвичай охоплювало процеси прийняття рішень, які здійснювалися «за закритими дверима» з притаманними корупційними ризиками.

Проте нові правила мали достатньо багато прогалин, особливо що стосується **стандартів якості та методології** надання послуг. Коаліція Карітасу Вірменії, «Врятуймо дітей» (Save the Children) Вірменія і центр розвитку «Армавір» провели тривале і продуктивне лобювання цього питання у Міністерстві. Врешті, Міністерство підписало угоду з цією коаліцією, доручаючи їм підтримувати розвиток нових якісних і кількісних стандартів соціальної допомоги у Вірменії та створення електронних інструментів, які забезпечать прозоріший конкурс на державне співфінансування соціальних послуг, які надають НУО. Ці компоненти були розроблені разом з коаліційними партнерами, і Карітас в даний час представляє їх на різних громадських платформах для подальшої перевірки перед поданням їх до Міністерства для державного затвердження.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати інституційної адвокації

Близько 99% фінансових ресурсів на послуги, які надає Карітас Вірменії, надходять від міжнародних партнерів. Диверсифікація джерел фінансування і особливо залучення держави до фінансування соціальних послуг, які надаються Карітасом, залишається величезним викликом.

Вже більше 20 років Карітас Вірменії є одним з найважливіших надавачів соціальної допомоги та соціальних послуг у Вірменії, працюючи на низовому рівні і зосереджуючи увагу в основному на подолання ключових проблем, які стоять перед суспільством. З моменту коли в 2014 році Карітас Вірменії розпочав свою Інституційну адвокаційну діяльність, він працює над заповненням прогалин у законах щодо системи соціального захисту, зокрема у питаннях стандартів опіки та механізмів співфінансування.

Карітас Вірменії також розробив Стратегію адвокації і комунікації (2016-2018), аби мати змогу запровадити більш системний підхід у своїй повсякденній діяльності щодо соціального захисту вразливих груп населення. Протягом більше чотирьох років організація докладала великих зусиль для створення ґрунтовної доказової бази для підсилення адвокації, налагодження міцних стосунків з урядом та іншими партнерами, висвітлення власної діяльності, а також змін, які є результатом проектів Картіасу і, нарешті, мобілізації суспільства навколо нагальних питань і довготривалих дієвих рішень.

Крім того, підтримка Європейського Союзу для громадських організацій у Вірменії зростає після нещодавнього підписання Договору про всебічне та розширене партнерство між ЄС та Вірменією, що дозволило Карітасу отримати першочерговий доступ до коштів; зокрема в даний час три його проекти фінансуються ЄС. Це також дозволило Карітасу Вірменії використовувати співпрацю з ЄС як важіль для взаємодії з державними органами, оскільки вони більше зацікавлені в досягненні результатів, зазначених у Договорі про партнерство.

У Вірменії НУО, такі як Карітас, повинні докладати зусиль для участі у моніторингу існуючих політик і законів та розробляти нові. Однак певні проблеми ускладнюють цей процес:

- Ті, хто приймають рішення, і державні інституції часто притримуються відстороненої позиції.
- Неурядові організації загалом мають обмежені фінансові та людські ресурси.
- Неурядові організації, які надають соціальні послуги, повинні налагоджувати більше партнерських стосунків з органами, які впроваджують процеси. Якщо вони займають позицію «сторожого собаки», то ризикують опинитися на узбіччі процесу і опинитися в стані конфлікту інтересів.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

- Як соціальне крило Вірменської католицької церкви, що є церковною меншиною в країні, Карітас Вірменії має справу не тільки з політичною, а й з релігійною ситуацією в країні.
- Карітас Вірменії вважає, що **існування Стратегії адвокації** є ключовою передумовою для успішної адвокації.
- Коаліції з іншими сильними національними НУО, які дотримуються схожих позицій у конкретних питаннях, є ключовими.
- Важливо, щоб громадські організації використовували фінансову та політичну підтримку ЄС для зміцнення відносин з національним урядом у Вірменії.

4.3.2. Ірландія – Участь у Національному економічному діалозі (НЕД)

Даний випадок висвітлює переважно фінансовий
та політичний аспекти Інституційної адвокатури

Членство організації «Соціальна
справедливість Ірландії» (CCI) в
Національному економічному діалозі сприяє
залученню цієї організації у структурований
діалог з Міністерством фінансів, а отже,
лобіювати на користь забезпечення
належними фінансовими ресурсами роботи
організацій громадянського суспільства,
включаючи власну організацію.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

«Соціальна справедливість Ірландії»¹⁶ є однією з шести ключових громадських і волонтерських організацій, яка була відібрана урядом в якості повноправного члена **Національного економічного діалогу** (НED). Завдяки цьому ССІ може впливати на процес прийняття бюджетних рішень, пов'язаних з соціальною політикою та соціальними послугами. Це допомагає благодійним та волонтерським організаціям отримувати фінансову допомогу, надану урядом для того, щоб вони мали змогу працювати.

НED надає кожному члену можливість представляти уряду та іншим членам НED свій аналіз та пропозиції, а також організовувати тривалі тематичні зустрічі з одним із міністрів.

Наприклад, на останньому засіданні НED (червень 2018), ССІ була однією з небагатьох організацій, які мали 3-годинну зустріч з міністром фінансів, де обговорювали всі аспекти державної політики з особливим акцентом на бюджет 2019 року. ССІ вважає такий доступ успіхом у пропагуванні своїх поглядів. В останні роки уряд прийняв щонайменше одну значну пропозицію завдяки цьому діалогу і зробив її центральним компонентом своєї бюджетної політики.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

Базова модель НED була створена ірландським урядом у 2014 році. Вона базується на старій моделі соціального партнерства, учасником якої була ССІ з початку 90-х років. У ній зазвичай беруть участь прем'єр-міністр і до семи міністрів уряду (з 14 міністрів кабінету).

ССІ тісно співпрацює з усіма 17 організаціями та мережами, які формують громадський і волонтерський напрям. Вони видали узгоджений документ під назвою «Використання ресурсів і потенціалу для побудови справедливого майбутнього для всіх»¹⁷. Преамбула починалась заявою про те, що в попри те, що в Ірландії справи йдуть з одного боку добре, існує необхідність максимально використовувати наявні можливості, на заваді яких стоять серйозні інфраструктурні проблеми.

Проблемними секторами було визначено житло, охорону здоров'я, освіту та раннє дитяче виховання. Документ посилався на програму ірландського уряду щодо державного управління і стосувався самого неурядового сектору, зокрема його правового регулювання і ролі держави. В підсумку були надані деякі пропозиції щодо самого НEDу.

Щорічно, протягом останніх десяти років, ССІ готує документ для уряду, що використовується як додаток до бюджету. Кожна з організацій громадянського суспільства долучається до його розробки, а ССІ систематизує отриману інформацію та подає на розгляд уряду.

До політичних «цілей» в адвокаційній діяльності ССІ в НEDі відносяться прем'єр-міністр, п'ять міністрів уряду; вісім генеральних секретарів (вищих державних службовців в урядовому департаменті) і більшість органів місцевої влади.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

Основні кроки, які, за переконанням ССІ, призвели до їхнього успіху в Інституційній адвокації:

- Впевнитися, що дані соціального аналізу, який був запропонований, є надійними і перевіреними.
- Зосередитися на визначенні причин проблем.
- Запропонувати реалістичні альтернативи.
- Впевнитися, що запропоновані альтернативи мають точно визначену вартість.
- Ефективно взаємодіяти з засобами масової інформації, як національними, так і місцевими.

4.3.3. Словаччина – Структурний діалог з Міністерством соціальної політики

Дане дослідження висвітлює фінансовий та законодавчий аспекти інституційної адвокації, в тому значенні, що Карітас є одним із НУО, відібраних для участі в (передбаченому законодавством) структурованому діалозі з Міністерством соціальної політики

Карітас Словаччини подав Міністерству соціальної політики пропозиції щодо змін до існуючого законодавства, що регулює надання соціальних послуг для людей похилого віку. Важливою зміною, стало те, що обов'язок за співфінансування цих соціальних послуг для людей похилого віку перейшов від місцевих органів влади та управління (які часто не могли виконати свої фінансові зобов'язання) до центрального бюджету. Така інституційна адвокація Карітасу Словаччини посприяла більш сталому фінансуванню соціальних послуг, які надаються на низовому рівні.

Результати інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

Коли нова нормативна база перебуває на стадії підготовки в Словаччині, відповідно до законодавства, уряд зобов'язаний проводити громадські слухання для збору відгуків та коментарів про запропонований законопроект, який готують до подання у Парламент. Коментарі добре відомих адвокаційних організацій,

представлених чітко визначеною групою людей, на яких вплине нове законодавство, матимуть більше ваги і будуть сприйняті серйозніше.

Коли був прийнятий закон про соціальні послуги для людей похилого віку близько шести років тому, його фінансування повністю залежало від місцевих органів влади та управління. Це не спрацювало, тому що ці місцеві органи часто придумували багато виправдань, чому вони не можуть фінансувати такі послуги. Разом з іншими зацікавленими сторонами Карітас Словаччини подав пропозиції щодо змін до законодавства, які передбачають, що центральний уряд візьме на себе відповідальність за співфінансування цих соціальних послуг.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

Завдячуючи тому, як Карітас Словаччини зарекомендував себе в процесі взаємодії з Міністерством соціальної політики, він був офіційно приєднаний до групи зацікавлених сторін, яких Міністерство залучає до **структурованого діалогу** і чий коментарі сприймаються. Окрім Карітасу, до групи зацікавлених сторін, з якими часто консультуються щодо законодавчих процесів, входять інші Міністерства, Рада для людей похилого віку, представники місцевих органів влади та уряду, інші громадські організації або платформи/координуючі організації, Дияконія та інші. Загалом існує близько 15 організацій або зацікавлених сторін, які є залученими у цю структуровану консультаційну групу.

Карітас Словаччини є членом декількох громадських платформ, зокрема, Платформи словацьких неурядових організацій з розвитку. Він використовує ці платформи для внесення пропозицій до урядових стратегій. Активна участь у роботі таких платформ НУО у поєднанні з наполегливим і тривалим лобіюванням у Міністерстві є основним у формуванні репутації Карітасу Словаччини.

Однією з найважливіших платформ є так звана **Асоціація надавачів соціальних послуг**, яка об'єднує і представляє значну частину надавачів соціальних послуг. До її членів також входять об'єднання роботодавців, приватні підприємства та торгово-промислова палата. Ця платформа сама по собі також організована як НУО. Один раз на рік відбуваються генеральні збори, де вирішуються фінансові питання і відбуваються вибори до Ради, яка регулює повсякденну роботу платформи протягом року. Карітас Словаччини і Дияконія співпрацюють заради гідного представлення себе в Раді, та мати істотний вплив на діяльність Асоціації.

З метою покращення Інституційної адвокації, Карітас Словаччини планує активніше залучати єпархіальні Карітаси, оскільки вони є джерелом практичного досвіду. Карітасу Словаччини потребує участі колег з єпархіальних та місцевих Карітасів в дискусії стосовно змін у законодавстві про соціальні послуги. Проте залучення людей з єпархіальних чи місцевих гілок Карітасу з необхідним практичним досвідом для лобіювання та адвокаційної діяльності Карітасу Словаччини було і залишається не легким завданням. Така діяльність вимагає додаткових навичок, і іноді, ці представники не почуваються комфортно, здійснюючи її. Вони також мають мати часу на підготовку, тому навантаження на них у вигляді буденних обов'язків надавачів послуг, має бути зменшене.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

- Проаналізувавши ситуацію Карітас Словаччини запропонував найкраще рішення щодо фінансування соціальних послуг (центральний рівень чи місцева влада) і долучився до діалогу з урядом щодо цього питання.
- Карітас Словаччини визначив нормативні вимоги щодо залучення громадських організацій та використання подальших можливостей.
- Карітас Словаччини є частиною кількох великих платформ громадських організацій.
- Карітас Словаччини також співпрацює з профспілками та приватним сектором в межах структурованих платформ.

4.3.4. Україна – Національна соціальна політика та стандарти соціальних послуг

Дане дослідження висвітлює фінансовий та законодавчий
аспекти Інституційної адвокації.

Карітас України використав компетенцію та досвід своїх працівників з метою розробки та прийняття нової Національної стратегії реформування системи надання соціальних послуг, та з поміж іншого впровадження мінімальних стандартів якості надання соціальних послуг. Цей пакет законодавчих змін передбачає краще регулювання послуг і усунення багатьох адміністративних та фінансових перешкод, дає можливість Карітасу забезпечити стабільніше надання послуг на місцевому рівні в Україні, завдячуючи, в тому числі, започаткованій реформі децентралізації щодо прийняття рішень про фінансування соціальних послуг.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

На даний момент в Україні впроваджуються три різні за характером ґрунтовні реформи:

- Реформа соціальних послуг – яка станом на сьогодні ще не достатньо структурована та ефективна;
- Реформа первинної ланки медичної допомоги – яка активно впроваджується і може стати зразком для наслідування в тому числі і для реформи соціальних послуг; і нарешті,
- Реформа децентралізації, яка на даний момент відбувається на місцевому рівні і дозволяє місцевим радам приймати рішення щодо формування власних витрат в рамках місцевих бюджетів.

Усі три сфери реформування формують сучасне середовище, в якому зараз працює Карітас і які мають величезне значення для його мережі. З 2012 року організація бере активну участь у розробці та прийнятті ряду нормативних актів, зокрема Національної стратегії реформування системи надання соціальних послуг, лобіюванні змін і нових пропозицій до Закону про соціальні послуги, Закону про благодійні організації та благодійну діяльність, Податкового кодексу, Закону про гуманітарну допомогу тощо.

Карітас спільно з іншими НУО – надавачами соціальних послуг розробив 17 національних стандартів соціальних послуг, представив бачення соціальної реформи Міністерству соціальної політики і працював над його впровадженням на місцевому рівні в рамках реформи децентралізації.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

В стратегічному плані Карітас України лобіює перед урядом впровадження соціальної системи в Україні на основі німецького зразка з повністю відкритим ринком соціальних послуг, а також вільним вибором надавача цих послуг отримувачем. Такі послуги в ідеалі мали би оплачуватися з державного бюджету відповідно до рівня послуг, необхідних для конкретної категорії отримувача, і на основі стандартів якості, передбачених державою.

У 2013 році Карітас України взяв участь в ініціативі, організованій різними групами НУО, яка була спрямована на внесення змін до законів, що стосуються системи соціального захисту. В обговоренні бачення реформи соціального законодавства та процедур в Міністерстві не вистачало необхідного досвіду, технічних та професійних пропозицій від надавачів соціальних послуг, зокрема, серед НУО. Близько восьми НУО, в тому числі і Карітас України, були запрошені взяти участь у відповідних слуханнях та провести поглиблений аналіз того, що і як потрібно зробити, як бенефіціари та надавачі соціальних послуг повинні діяти, які процедури вони повинні виконувати і яких стандартів дотримуватися.

Карітас сприяв створенню мінімальних стандартів якості для різних видів соціальних послуг. Ці стандарти були створені як модель для спілкування/ взаємодії між кожним надавачем і отримувачем послуг. Карітас України провів пілотні проекти на низовому рівні щодо стандартів соціальних послуг, які стосуються дітей, мігрантів, людей з інвалідністю та догляду вдома.

Карітас також рішуче виступав за перенесення осередку прийняття рішень на місцевий рівень і автоматизацію порядку оплати соціальних послуг. Щодо медичних послуг, формується модель, де пацієнт вирішує, до кого він хоче звернутися для отримання необхідних послуг, а автоматизована система Національної служби здоров'я фінансує цю послугу.

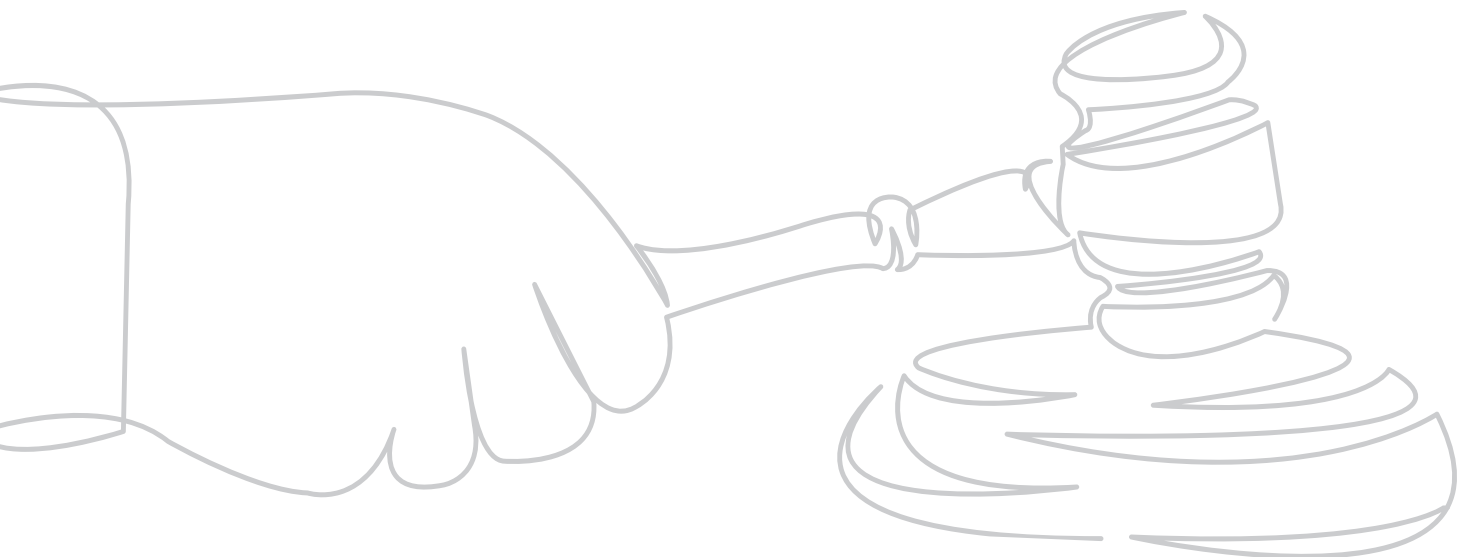
Реформа соціальних, медичних послуг і процес децентралізації стрімко набирають обертів по всій Україні. Неурядові організації отримують дедалі більше важелів для того щоб самостійно надавати послуги, стабільно і постійно отримуючи фінансування, незалежно від складу уряду чи його діяльності або готовності працювати з НУО.

В українській політичній культурі вплив багато значить. Карітас, мабуть, є одним з небагатьох «творців змін» в Україні, які беруть участь у процесі змін соціальних послуг.

Для цього була потрібна команда для лобіювання та адвокації. За підтримки Карітасу Німеччини з 2012 року Карітас України має команду лобіювання, яка має визначені пріоритети та завдання щодо адвокації. Ця команда складається з двох юристів і однієї особи, яка раніше була державним службовцем, керівником профільного департаменту в Міністерстві соціального захисту. Час від часу на тимчасовій основі залучаються експерти з профільних питань.

Однією з основних проблем є потреба у нових джерелах фінансування, що могло б згодом сприяти більшим надходженням від держави на фінансування соціальних послуг, які надаються місцевими Карітасами, та допомогло б у подальшу диверсифікувати їхні джерела фінансування, в тому числі, фінансування з боку української діаспори за кордоном, заможних громадян та родичів людей, які отримують соціальні послуги.

Карітас України планує працювати над проектом з транскордонного лобіювання з Карітасом в Грузії та Вірменії, країнах, які також переживають постреволюційні рухи, уряди та суспільство яких є відкритими до змін.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокатури

Карітасу України було необхідно зробити наступні кроки для Інституційної адвокатури:

- Організація повинна була мати чітке розуміння, які саме законодавчі зміни були потрібні.
- Виникла потреба в технічній компетенції (юристах) в самій організації щодо реформ законодавства і думки експертів, зокрема, у сфері фінансового забезпечення соціальних послуг.
- Карітасу України потрібна була фінансова та стратегічна підтримка експертів мережі Карітасу Європи.
- Карітасу України потрібно було налагодити контакти з іншими НУО.
- Організація мала працювати над декількома видами реформ одночасно, для того, щоб мати можливість впливати на кожну з них і скеровувати їх в одному напрямку, для їх взаємного узгодження.

4.4. Політичний аспект інституційної адвокації

4.4.1. Боснія і Герцеговина – Прийняття Платформи заради миру

Даний випадок висвітлює переважно політичний аспект
інституційної адвокації

Карітас Боснії і Герцеговини, який працює в тісному партнерстві з Католицькою службою допомоги (КСД)¹⁸, був активно залучений в кампанію, яка тривала 15 місяців, з лютого 2017 по липень 2018 року. Метою цієї кампанії було забезпечити прийняття Парламентською Асамблеєю в Боснії і Герцеговині Платформи заради миру. Ця адвокаційна кампанія значно підняла інституційну та громадську репутацію Карітасу в країні і в політичних колах. Важливість цього результату полягає в тому, що Платформа заради миру є першою пропозицією, ініційованою неурядовим сектором, яка була прийнята Парламентською Асамблеєю в Боснії і Герцеговині.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

5 липня 2018 року на своїй продовженій 62-й сесії Палата представників Парламентської Асамблеї Боснії і Герцеговини прийняла **Платформу заради миру**. Приймаючи документ Платформи заради миру, члени Палати представників Парламентської Асамблеї висловили чітку підтримку ініціативам примирення, в яких важливу роль відіграли ті, хто зазнав безпосереднього впливу жорстокості війни, тобто в'язні з таборів.

Платформа заради миру є документом, розробленим у вигляді **декларації**, у якому визначені конкретні заходи, які повинні бути реалізовані, аби полегшити довготривалий процес побудови миру в Боснії і Герцеговині. Проект «За майбутнє» (PRO Future) фінансується Агентством США з питань міжнародного розвитку (USAID) і впроваджується в 70 місцевих урядах/містах в Боснії і Герцеговині Капітолією службою допомоги (КСД) у партнерстві з Інститутом розвитку молоді KULT, Карітасом Боснії і Герцеговини, Форумом громадян Тузли, Асамблеєю громадян Бані-Луки та Гельсінкі, Центром діалогу ім. Нансена (ЦДН) в Мостарі та Міжрелігійною радою Боснії і Герцеговини.

Участь Міністра в справах прав людини і біженців відіграла важливе значення у цій ініціативі, особливо у презентації даної Платформи на парламентських слуханнях. Міністерство постійно підтримувало Платформу з моменту її виникнення і до прийняття, та протягом всього часу дії проекту «За майбутнє». Працюючи на всіх рівнях – від місцевого до найвищого – і з різними групами громадян, цей проект був успішно включений до Платформи заради миру; також завдяки бажанню і намірам громадян долучитися до встановлення і збереження миру в цій колись розтерзаній війною країні. Станом на сьогодні, Платформа заради миру має бути представлена для впровадження на нижчих урядових рівнях, таких як кантони і місцевий уряд. Майже 60 місцевих урядів вже приєдналися і підписали Платформу заради миру.

Безумовно, слід вважати великим успіхом, те, що Рада міністрів Боснії і Герцеговини підписала Платформу заради миру, оскільки вона рідко одиностайно підтримує чийсь позицію і має мало спільно погоджених документів.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

На першому етапі проекту Платформа заради миру була розроблена як документ, який окреслював декларацію зобов'язань і заходів, які необхідно було виконати. Згодом був розроблений план адвокації для досягнення бажаного результату - прийняття цього документа Парламентською Асамблеєю Боснії і Герцеговини. Кілька членів команди «За майбутнє» з КСД і Карітасу були активно залучені до реалізації цього плану.

Першим кроком було налагодження контактів з декількома членами Парламентської Асамблеї Боснії і Герцеговини, яких Карітас БіГ визначив як своїх потенційних союзників, що поділяє їхню думку. Було вкрай важливо завоювати їхню довіру і мобілізувати підтримку, щоб сформувати критичну масу «агентів змін» у Парламенті.

Згодом було зроблено ряд кроків, щоб вплинути на інших парламентарів, а також на громадськість. Карітас БіГ підготував ряд нових публікацій, в яких наголошувалося на важливості створення безпечного і мирного суспільства в Боснії і Герцеговині, брав участь в інтерв'ю, проводив електронне листування, ініціював та/або приймав участь у політичних зустрічах. Окрім того, була організована велика публічна подія на високому рівні у вигляді художньої виставки чорно-білих портретів жертв війни. Ця подія була проведена в залі Парламентської Асамблеї і привернула увагу багатьох засобів масової інформації.

Основним ресурсом, який використовувався протягом усього цього процесу, був «соціальний капітал» людей, залучених в цей процес. Окрім того, дуже важливими були знання і розуміння Карітасом БіГ законодавства, державного права і регламенту Парламенту країни, які активно застосовувались у процесі.

Весь процес здійснювався у партнерстві з КСД (Католицькою службою допомоги) як основного виконавчого партнера USAID в цьому проекті.

Важливими партнерами у процесі співпраці з урядом і Парламентом стали Міністерство в справах з правах людини і біженців та три представники Парламенту. Команда проекту «За майбутнє» провела з ними декілька зустрічей за сферами їхнього досвіду та компетенції в Парламентській Асамблеї.

Кроки, необхідні для інституційної адвокації

- Щоб працювати на найвищому рівні Парламенту Боснії та Герцеговини потрібні були якісні підготовка, ресурси та знання.
- Забезпечення коштів для таких адвокаційних заходів відбувалось за технічної та фінансової підтримки КСД, яка є членом Карітасу Інтернаціоналіс.
- Дії Карітасу вимагали стратегічного підходу до налагодження контактів з членами Парламенту, починаючи від союзників і закінчуючи пошуком консенсусу з дотичними організаціями та пов'язаними інституціями (зокрема з Міністерством з прав людини).
- Була створена широка мережа, спроможна подолати можливі бар'єри між різними громадами (тобто міжконфесійна Рада).

4.4.2. Франція – Адвокація підчас виборів щодо мінімального гарантованого розміру доходу

Даний випадок висвітлює переважно політичний аспект Інституційної адвокації

Вчасно скориставшись важливим політичним моментом (президентські і парламентські вибори 2017 року), Католицька допомога-Карітас Франції (КД-КФ) об'єднали свої зусилля з іншими громадськими організаціями в мережі під назвою ALERTE, для того щоб постійною кампанією підштовхнути політичних кандидатів до змін в урядовій політиці щодо питання розміру мінімального гарантованого доходу. Ця кампанія ще більше зміцнила, на той момент, вже доволі міцну політичну і публічну репутацію Карітасу, що посприяло формуванню кращої організаційної стійкості. Даний випадок також демонструє потенціал співпраці з іншими громадськими організаціями.

Два ключових питання були в центрі адвокації мережі КД-КФ і ALERTE:

- У Франції «Revenue de Solidarité Active» (Активний Солідарний дохід), або скорочено RSA, забезпечує особам без будь-яких інших джерел доходу мінімальний рівень прожиткового доходу, який варіюється в залежності від складу сім'ї. Відповідно до спільного маніфесту ALERTE, КД-КФ виступав за автоматичний і гарантований мінімальний щомісячний дохід у сумі 850 євро (на даний час 535 євро), який відповідає порогу 50% середнього доходу без будь-яких зобов'язань працювати.
- «Garantie jeune» (Молодіжна гарантія) являє собою механізм, ініційований урядом, покликаний допомагати молодим людям у віці від 16 до 25 років, які опинилися в кризовій ситуації, не є працевлаштованими, ані навчаються. Інтенсивна підтримка за допомогою цього механізму забезпечує їхню повну інтеграцію в суспільство. КД-КФ лобіює за легалізацію цього механізму в якості базового права, гарантованого законом.

Результати інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

ALERTE є національною платформою громадських організацій у Франції, які працюють задля подолання бідності та для соціальної інклюзії, до якої входять близько 37 НУО, асоціацій і рухів, які працюють на національному рівні. КД-КФ є провідним і активним членом цієї платформи.

Платформа взяла на себе ініціативу **розпочати кампанію і публічні дебати** з нагоди **президентських і парламентських виборів 2017 року**, склавши **маніфест**, який наголошував увагу всіх політичних сил на розповсюдженість бідності та соціальної ізоляції у Франції, попри існування національного плану з подолання бідності, який діє з 2013 року. Були виділені три аспекти: гарантований мінімальний дохід, всебічна підтримка і гідна політика зайнятості для всіх.

Що стосується внутрішньої діяльності, цей процес політичної адвокації заохотив до об'єднання зусиль між НУО та розробки спільної офіційної позиції ALERTE з цього питання. Що стосується зовнішньої діяльності, всі результати були представлені прем'єр-міністру і обговорені з міністром соціальної політики. Адвокація вищезазначених пунктів розпочалася з виборів 2017 року і триває досі.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати інституційної адвокації

Адвокаційна стратегія Католицької допомоги-Карітас Франції (КД-КФ) структурована на основі чотирьох аспектів, які взаємодіють один з одним:

1. Спостереження (публікація річних звітів про розвиток бідності).
2. Побудова та підтримка інституційних зв'язків та політичного впливу.
3. Налагодження контактів/спільні дії (співпраця з іншими НУО, справжні партнерські стосунки з людьми, які живуть в бідності, та іншими організаціями, які працюють з ними).
4. Кампанії з підвищення обізнаності.

У своєму стратегічному плані на 2016-2025 роки КД-КФ визначили своєю основною місією побудову справедливішого суспільства. На організаційному рівні

національною штаб-квартирою було сформовано новий директорат під назвою «Дія і Адвокація у Франції та Європі». Ця команда складається з 23 осіб, які є експертами у таких сферах, як соціальна інклюзія, проблеми ринку праці, житло, освіта, міграція, тощо. КД-КФ дуже тісно пов'язує свою адвокацію з діяльністю на найнижчому рівні. Така адвокаційна діяльність здійснюється через локальні мережі та делегації, які в свою чергу долучаються до розробки політики нового директорату.

Як член мережі ALERTE, КД-КФ відіграла активну і важливу роль у розробці маніфесту, підготовленого для кампанії навколо виборів 2017 року та у його поширенні серед широкої публіки, засобів масової інформації та політичних діячів; в політичній адвокації – у налагодженні контактів з кандидатами на виборах або новообраними депутатами Парламенту. Лобіювання кандидатів, які висувалися на виборах, в основному здійснювалося місцевими делегаціями КД-КФ по всій країні, в районах, де балатувалися дані кандидати до і після виборів.

Щорічно КД-КФ публікує звіт з аналізом ситуації людей, які живуть за межею бідності у Франції¹⁹. Всього разом для звіту за 2017 рік було проаналізовано 85165 індивідуальних статистичних анкет. Інформація зібрана КД-КФ таким анкетуванням, протягом декількох років, стала цінним матеріалом для руйнування існуючих упереджень про людей в складних життєвих обставинах.

Звіт за 2017 рік складався з двох частин: (1) Основні характеристики домогосподарств та осіб; і (2) Ресурси та житлові умови. У кожній з цих частин, по мірі актуальності, було висвітлено і обговорено деякі з найпоширеніших упереджень про бідність і кризову ситуацію.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

КД-КФ вважає, що наступні кроки є важливими:

- Адвокація КД-КФ ґрунтується на діяльності КД-КФ і сприяє здатності людей в кризовій ситуації і бідності аналізувати свою ситуацію.
- Щорічний статистичний звіт, який готує КД-КФ, є справжньою скарбницею власної адвокаційної діяльності.
- У адвокаційних кампаніях дуже корисно об'єднувати зусилля з іншими організаціями, при цьому ніколи не втрачаючи власної індивідуальності і самобутності в рамках цих спільних дій.
- Було необхідно виділити фінансові та людські ресурси для реалізації комплексної адвокаційної стратегії.
- КД-КФ використовував можливості, створені завдяки політичній програмі (вибори), аби популяризувати власну програму Карітасу з конкретних питань.

4.4.3. Італія – Створення Альянсу проти бідності

Даний випадок переважно висвітлює політичний аспект
Інституційної адвокації

В даному випадку продемонстровано важливість об'єднання зусиль і співпраці з іншими громадськими організаціями та подібними мережами по всій країні, а також підкреслено важливість збору даних про рівень бідності т.зв. обсерваторіями бідності (ОБК)²⁰, таким чином, володіючи даними та інформацією, якої не має уряд. Це суттєво зміцнює інституційний і громадський статус Карітасу і має важливе значення для його стійкості в довготривалій перспективі.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

«Alleanza contro la povertà» (Альянс проти бідності) був створений в Італії в липні 2013 року у відповідь на швидке зростання абсолютної бідності з часу економічної кризи, що розпочалась у 2007 році. Мета Альянсу полягала у тиску на політичні партії щодо вирішення проблеми швидкого зростання бідності як пріоритетного завдання в рамках політичних дебатів.

Основні напрями діяльності Альянсу:

- Вплив на громадську думку з питань, пов'язаних з абсолютною бідністю, аби поживавити дискусію і сприяти постійному обміну інформацією на різних політичних і соціальних рівнях в країні, а також запропонувати можливі інструменти, які варто застосовувати у подоланні абсолютної бідності.

- Структуровані дебати з місцевими, національними та європейськими інституціями у формі зустрічей із залученням членів Альянсу або між інституціями та членами, включаючи Карітас.
- Визначення детальної пропозиції щодо реформи впровадження Доходу, який гарантує соціальну інклюзію.

Основні результати, яких було досягнуто завдяки роботі Альянсу станом на 2018 рік, включають:

- Затвердження закону №33 від 15 березня 2017, який зобов'язав уряд протягом шести місяців ухвалити законодавчі акти, спрямовані на реорганізацію та реструктуризацію соціального захисту населення і органічне структурування послуг з подолання бідності. Закон вніс новий аспект у італійське законодавство: гарантований універсальний базовий рівень соціальних послуг.

- Указ №147 від 15 вересня 2017 року «Правила впровадження національної програми з подолання бідності». Цей указ визначив процедуру застосування закону №33 по всій країні. Він також чітко окреслив національну програму з подолання бідності та дохід, який гарантує соціальну інклюзію, та виплачуватимуться бенефіціарам починаючи з січня 2018 року.
- Створення низки координаційних інструментів, введених указом, в тому числі робочої групи партнерства з метою моніторингу впливу програми.

Процес, за допомогою якого були досягнуті результати Інституційної адвокації

Ініціатива щодо створення Альянсу була прийнята двома основними організаціями, Карітасом Італії і ACLI, Християнською асоціацією праці в Італії. ACLI має довгу історію дослідження ринку праці і надання послуг працевлаштування. Вона також має мережу на базовому рівні, поширену по всій країні. Разом ці дві мережі започаткували те, що називається «відкритим пактом проти бідності», закликаючи всі організації- надавачі соціальних послуг, зацікавлені у подоланні бідності, об'єднатися і підтримати чітку пропозицію щодо нового рівня Доходу, який гарантує соціальну інклюзію. Ця пропозиція була результатом поглибленого дворівневого аналізу. Перший глибинний, порівняльний аналіз, підготовлений експертами з питань соціальної політики з різних італійських університетів, про попередній досвід подолання бідності в Італії та в Європі, став основою для другого рівня аналізу, що мав на меті зробити пропозицію стійкою, реалістичною і такою, яку можна негайно застосовувати.

Окрім неурядових організацій, до Альянсу приєдналися й інші важливі групи партнерів. Профспілки знали і сильно переймалися так званими «працевлаштованими бідними», людьми, які фактично були працевлаштовані, але на умовах праці, які робили їхню ситуацію критичною. Те, що їх долучили до Альянсу, а також їхній конкретний досвід з таких питань, було великим досягненням в плані партнерства. Ще однією важливою групою партнерів були академічні установи, які допомогли сформувати групу експертів. Ця група експертів в Альянсі також опублікувала звіт за 2015 рік під назвою «Побудувати новий соціального захист після кризи», який виявився гідною науковою роботою та містить детальний аналіз заходів, здійснених урядом у минулому, а також аналіз доданої вартості і визначення потенціалу тих заходів, які пропонує Альянс.

На даний момент Альянс складається з 35 організацій, які представляють широке коло зацікавлених у подоланні бідності сторін. Унікальною особливістю цієї мережі є те, що вона об'єднує не тільки громадські організації, а й профспілки, а також представників органів місцевого самоврядування.

Наступним кроком після заснування цього Альянсу стало те, що зараз більше, ніж коли-небудь раніше, Карітас сидить за одним столом зі своїми партнерами Альянсу, що дозволяє їм зробити значно більше разом. Ці відносини слугують моделлю для кращої інтеграції роботи всіх єпархіальних Карітасів.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

- Встановлення дуже чіткого пріоритетів, на яких зосереджуватиметься увага.
- Розширення можливостей для висвітлення послуг, що надаються потребуючим, в дослідженнях та при аналізі проблем, з якими потребуючі стикаються.
- Співпраця з організаціями, які суттєво відрізняються від Карітасу, результатом якої стало багатогранне і комплексне рішення, яке підтримують усі партнери в Альянсі.

4.4.4. Швеція – Адвокація щодо міграції на національному рівні та рівні ЄС

Даний випадок висвітлює політичний аспект
Інституційної адвокації

Цей приклад демонструє, що, завдяки чіткому фокусу і глибоким знанням в одній значній сфері політики, можна успішно зміцнювати відносини з урядовцями, тим самим сприяючи інституційній стійкості організації.

Результати Інституційної адвокації, досягнуті в даному випадку

Завдяки вичерпній і тривалій роботі над політичною адвокацією з питання міграції, не тільки на національному рівні в Швеції, а й через Карітас Європи на рівні ЄС, Карітас Швеції бере активну участь у вирішенні питань, пов'язаних з політикою міграції, до якої дослухається шведський уряд. Незважаючи на невеликий розмір та розповсюдженість, у переважно протестантській Швеції, Карітас Швеції має позитивний досвід успішної і ефективної політичної адвокації і тому отримав провідну роль серед громадських організацій.

Процес, за допомогою якого результати Інституційної адвокації були досягнуті

Карітас Швеції вже майже 30 років перебуває у діалозі з усіма рівнями влади в Швеції. Міграція є **основним** питанням, яке він адвокує.

Багаторічний досвід роботи Карітасу Швеції, в успішній співпраці з шведським урядом з питань міграції, також посприяв успіху адвокації з цього питання на загальноєвропейському та національному рівнях через Карітас Європи. І навпаки, міцна репутація, яку Карітас Європи здобув з питань міграції, в свою чергу, сприяє визнанню Карітасу шведським урядом в цілому як надійного гравця і партнера в процесі розвитку та впровадження політики. З точки зору політичного аспекту Інституційної адвокації, даний випадок підкреслює важливість зміцнення взаємодії Карітасу з органами влади на національному та європейському рівнях, і обов'язкового компонента представлення експертної роботи на базовому рівні.

Карітас Швеції активно стежить за розробкою нових механізмів і законодавства, та шукає можливості обговорювати і впливати на них. І навпаки – через тісні відносини між Карітасом Швеції та урядом, Міністерство іноді самостійно інформує Карітас Швеції про законодавчі процеси, які перебувають в розробці і просить подати свої зауваження та поради.

Для шведського уряду Карітас є великою глобальною і європейською мережею. Незважаючи на крихітний розмір Карітасу в Швеції, уряд усвідомлює глобальний вплив Карітасу і його величезний досвід і знання з цим пов'язані. Іноді вони відслідковують, чи Карітас Європи вже висловив позицію щодо певних питань або збирається це зробити, та просять про це у Карітасу Швеції. Це допомагає у виявленні проблем з боку уряду і свідчить про роль підтримки, яку Карітас може відігравати, надаючи свої практичні знання і принципи рекомендації. Все це також підтверджує важливість побудови міцних стосунків з урядом і доводить цінність такої співпраці. Такі стосунки вимагають багатьох років, в результаті чого уряд визнає і високо оцінює компетентність певних НУО і не соромиться застосовувати цей досвід.

Найважливішою організаційною вимогою для успішної Інституційної адвокації є те, щоб організація хотіла і була здатна вкладати час і енергію у побудову довірчих відносин з органами державної влади, що ґрунтуються на взаємній довірі та впевненості.

У Швеції працівники Карітасу офіційно працевлаштовані Церквою, тому витрати на їхню заробітну плату покриває Церква, а не Карітас. Це можливе завдяки тому, що в Швеції уряд збирає податки, наприклад, з зареєстрованих католиків, а потім передає ці гроші Церкві.

Проте це не лише питання ресурсів; але й питання пріоритизації **адвокації як невід'ємного компонента в рамках усіх проектів, програм і послуг**, які здійснює і/або подає на фінансування Карітас.

Кроки, необхідні для Інституційної адвокації

- Зосередження своєї адвокаційної діяльності на конкретній темі (в даному випадку сфера міграції), в яку організація Карітас може зробити чіткий та цінний внесок.
- «Використання» членства у мережах Карітасу Європи і Карітасу Інтернаціоналіс з метою підсилення адвокації на національному рівні, і наголошення на тому, що масштабність цієї міжнародної мережі і її широке охоплення суспільства в Європі і в усьому світі додає їй легітимності та довіри.
- Виділення чітких людських, технічних та фінансових ресурсів для зміцнення відносин з урядами.
- Інтеграція адвокації (в т.ч. Інституційної адвокації) як складової всіх проектів і послуг Карітасу.

5. Роль засобів масової інформації в Інституційній адвокації

Як у політичній, так і в Інституційній адвокації, робота з і через засоби масової інформації може неабияк вплинути на підвищення впізнаваності організації, обізнаності щодо питань, які адвокуються, підкреслення компетентності окремих працівників, тощо. **Розумне використання засобів масової інформації може допомогти організаціям Карітас донести свої меседжі до аудиторії, яку, в іншому випадку, було би важко охопити, і досягти більшого впливу.** Засоби масової інформації також можуть бути корисними каналами впливу на політичні рішення і/або потенційних виборців.

Але ситуація і культура ЗМІ в європейських державах настільки різноманітна, наскільки і самі країни. Те, що добре працює в одній державі може потерпіти повну невдачу в іншій. Крім того, ідентичність Карітасу як організації, яка тісно пов'язана з Католицькою церквою, може полегшити доступ до засобів масової інформації в деяких країнах, а в інших ускладнити.

Під час опитувань, проведених в рамках цього дослідження, респонденти повинні були описати, яким чином вони залучали засоби масової інформації в рамках успішних практик Інституційної адвокації (якщо такі були). У цьому розділі зібрано декілька дуже різних відгуків, отриманих від опитаних респондентів. Ці відгуки також містять деякі чіткі рекомендації, які були інтегровані в рекомендації в розділі 6 цього дослідження.

Карітас Франції вважає, що використання засобів масової інформації є важливим інструментом для адвокації. Їхній річний статистичний звіт «Стан бідності у Франції» привертає увагу багатьох ЗМІ також завдяки тому, що Карітас організовує медіа-події поряд з випуском своїх публікацій. Проте Карітас Франції вважає, що в деяких чутливих питаннях важко мобілізувати громадську думку за допомогою засобів масової інформації. Як відома католицька організація з сильним публічним профілем, Карітас Франції співпрацює з певними католицькими ЗМІ, такими як La Croix або La Vie. Загалом, вони вважають, що друковані матеріали є доступнішими для поширення їхньої інформації, ніж телебачення. Карітас Франції використовує соціальні медіа такі, як Facebook і Twitter, з перемінним успіхом і розвиває свої навички ефективнішого використання соціальних відео мереж таких, як YouTube.

Карітас Грузії організував семінар для представників ЗМІ на тему домашньої опіки, власного внеску та важливості соціального захисту. У Грузії ЗМІ, зазвичай, іноді критично ставляться до уряду і до роботи НУО. Карітасу необхідно протидіяти цьому у позитивний спосіб і поліпшувати свій публічний профіль. Одним зі способів, як це можна зробити, є підготовка звіту про зростання бідності в країні, як альтернатива звітам, виданих урядом. Таким чином Карітас може мобілізувати ЗМІ задля підтримки лобіських зусиль стосовно змін до законодавства.

Карітас Німеччини вважає, що адвокування на стороні бідних і мобілізація підтримки через засоби масової інформації, особливо соціальні мережі, ідуть пліч-о-пліч. Карітас виступає в якості продавця на «ринку думки», коли мова йде про традиційні засоби масової інформації (газети, журнали, радіо, телебачення). Журналісти, які працюють в традиційних засобах масової інформації, бажають зберегти об'єктивність у своїх репортажах, тому Карітас не розвиває особистих зв'язків з ними. Коли Карітас Німеччини випускає прес-реліз, традиційні засоби масової інформації підхоплюють його тільки тоді, коли він добре аргументований, відповідно якості повідомлення і аргументація є дуже важливими. Щодо соціальних мереж, Карітас Німеччини може краще контролювати те, які повідомлення він розміщає, але якість безперечно залишається важливим компонентом. На Facebook, наприклад, повідомлення повинні бути привабливими, швидше з відео, аніж з текстом, і вони повинні розважати. Використання хештегів на Twitter дозволяє ініціювати або взяти участь в онлайн дискусіях на певну тему, залучаючи велику спільноту людей, зацікавлених в ній. До таких спільнот входять багато людей, які зазвичай не належать до регулярних підписників Карітасу. Тому використання хештегів є чудовим методом поширення адвокаційних повідомлень серед широкої аудиторії.

Соціальна справедливість Ірландії стверджує, що є три канали успішної передачі повідомлень, які закликають до змін: (1) система освіти; (2) релігія; і (3) ЗМІ. Ці три канали подібні до серцево-судинної системи, за допомогою яких відбуваються зміни в людському сприйнятті в Ірландії. Хоча організаціям «третього сектора», таким як Карітас, зазвичай, досить комфортно співпрацювати з системою освіти і релігією, проте взаємодія з традиційними та/або соціальними медіа дається їм набагато важче. Однак, враховуючи що величезна кількість людей формує власні погляди на тому, що вони бачать, чують або читають по телебаченню, радіо, в газетах та/або соціальних мережах, Карітасу необхідно застосовувати ці засоби масової інформації для того, щоб мати можливість впливати і змінювати мислення значної кількості населення. Відповідно, організації Карітас повинні мати розуміння того, як працюють різні ЗМІ і уникати конфліктів з ними. Якщо Карітас завоює довіру традиційних ЗМІ завдяки тому, що його повідомлення мають сенс, ЗМІ повертатимуться до нього частіше, аби взяти коментарі. Сила соціальних медіа поширювати добрі новини, а також погані або навіть неправдиві, є як вражаючою, так і страшною.

Карітас Італії вважає, що ЗМІ є дуже важливими в роботі Альянсу проти бідності. Засоби масової інформації підсилюють голос Альянсу, особливо що стосувалося звітів про бідність. Альянс регулярно організовував прес-релізи. Цікаво відзначити, що в Італії Конференція єпископів в деяких випадках є також співвласником або акціонером деяких медіа-каналів.

Карітас Словаччини вважає, що публічність і доступ до громадського медіа-простору є важливим для політичних питань, на які вони хотіли б впливати, оскільки уряд є вкрай чутливим до власної репутації в опитуваннях громадської думки. ЗМІ відіграють важливу роль у впливі на громадську думку, тому неурядові організації прагнуть мати добрі відносини з засобами масової інформації. У Словаччині легше мобілізувати ЗМІ навколо певних подій або випадків, ніж просто надати матеріали для преси. Карітас Словаччини поки що не бачить, щоб соціальні медіа кампанії мали значний вплив на процеси формування та розвитку державної політики.

Карітас Швеції не радить надто привертати увагу суспільства, намагаючись впливати на нові закони і не публікувати передчасні прес-релізи. Є громадські організації, які весь час з'являються в засобах масової інформації, хизуючись тим, як вони впливають на уряд. Це часто засмучує політиків, які сприймають все це як надмірний тиск. Карітас Швеції вважає, що важливіше підтримувати довірчі і надійні зв'язки з тими, хто приймає рішення, а не публічний профіль у ЗМІ, коли мова йде конкретно про вплив на законодавство що формує державну політику.

6. Думки/висновки, рекомендації

Разом із Форумом Інституційної адвокатури, який відбувся у січні 2017 року, опитування, проведені в ході цього дослідження, пролили світло на низку думок та/або висновків, а також рекомендацій, які представлені в цьому розділі.

6.1. Загальні думки/висновки

1. “Парадокс адвокації”

Певною мірою «Інституційна адвокація» та «адвокація заради потребуючих» є, принаймні в теорії, дещо суперечливими з точки зору мотивації та можливих довготривалих результатів.

Інституційна адвокація більше спрямована на забезпечення організаційної стабільності організацій Карітасу в середньотривалій або довготривалій перспективі завдяки прагненню до структурованого діалогу стосовно державної політики та/або стратегічного партнерства в процесі надання послуг з урядовими структурами (включно з доступом до сталого джерела інституційного фінансування). Обґрунтуванням для цього є збільшення можливостей для стійкого розвитку Карітасу в довготривалій перспективі. В певному сенсі, це адвокація, що дозволятиме «продовжувати робити в майбутньому те, що Карітас робить сьогодні, і можливо буде робити завтра (в короткотривалій або середньотривалій перспективі)». Або ж, в деяких випадках, в залежності від контексту, це забезпечення засобами, щоб почати робити те, що більшість організацій Карітасу роблять станом на сьогодні.

Відповідно до загальної місії як церкви, так і Карітасу, метою «адвокації заради потребуючих» є остаточне подолання бідності та несправедливості в довготривалій перспективі. Опосередковано кінцева мета зробити діяльність Карітасу і, можливо навіть саму організацію, в більшій чи меншій мірі, непотрібною в довготривалій перспективі. Тобто, в певному сенсі, це адвокація, яка спрямована на те, щоб «припинити робити в майбутньому те, що Карітас робить сьогодні», адже він успішно посприяв подоланню нерівності та бідності, і відстоюванню прав маргіналізованих і вразливих груп, тим самим усунувши потребу у своїх послугах.

На практиці ці два поняття зовсім не суперечать одне одному, а навпаки є взаємопов'язаними: успішна адвокація на стороні бідних в підсумку приведе до зміцнення публічного та інституційного профілю, а також відносин з урядовими структурами, які в свою чергу зможуть посприяти стійкості організації. І навпаки: успішна Інституційна адвокація в підсумку приведе до ефективнішого розв'язання основних причин бідності, тим самим сприяючи їхньому усуненню. Обидві адвокації є важливими і незамінними частинами місії Карітасу.

2. Інституційна адвокація є такою ж важливою, як і соціальні послуги для потребуючих

Інституційна адвокація вимагає повної, твердої і відповідальної підтримки керівництва організацій Карітасу, особливо на рівні вищого керівництва та управління. Інституційна адвокація забезпечує всі умови, щоб Карітас мав можливість допомагати потребуючим. Тому вона повинна бути належним чином забезпечена та становити невід'ємну складову стратегії організацій Карітасу.

3. Цінність волонтерів для Інституційної адвокації

Організації Карітас часто покладаються на особисту добру волю великої кількості волонтерів, які також представляють значне різноманіття соціальних груп суспільства. Волонтери мають розгалужені особисті контакти, та своєю відданістю допомагати бідним позитивно впливають на власне оточення. Частину цих особистих контактів також становлять виборці. Тому велика кількість волонтерів, пов'язаних з діяльністю організації Карітас, може потенційно додати значної сили і ваги впливу Карітасу на уряди, а цим варто користатися стратегічно.

4. Побудова відносин з урядовцями вимагає багато часу, зусиль і ресурсів

Важливою організаційною вимогою для успішної Інституційної адвокації є готовність і здатність організації вкладати значну кількість часу та енергії у побудову шанобливих відносин з відповідними органами влади на основі взаємної довіри та надійності. Для цього потрібен час, а також значні людські, технічні та фінансові ресурси. Відповідно, організаціям Карітасу варто цей процес передбачати та планувати.

5. Немає моделі Інституційної адвокації, універсальної для всіх

Не існує жодної єдиної і універсальної моделі або методології Інституційної адвокації, яка підходила б для кожної країни чи контексту. Навіть в одній і тій самій країні зазвичай є необхідність адаптувати техніки або підходи, аби досягти очікуваних результатів, в залежності від специфіки проблем і обставин. Пам'ятайте, що державна модель соціального захисту впливає на обраний підхід, і тому кожна стратегія повинна бути контекстуалізованою.

6. Вплив політики та інституцій ЄС на держави, що не є його членами

Серед держав-членів Карітасу Європи є такі, що входять і не входять до ЄС. Політика ЄС має великий політичний вплив на всі ці країни, навіть ті, які не є членами ЄС. В державах, які, зокрема, перебувають у процесі вступу до ЄС, організації громадянського суспільства можуть отримати фінансову та політичну підтримку від інституцій ЄС, а це можна свідомо і завбачливо використати для зміцнення відносин з національними урядами, і успішного впровадження стратегій Інституційної адвокації.

6.2. Конкретні рекомендації для організацій Карітас

Стратегія і планування

1. Плануйте Інституційну адвокацію стратегічно:

переконайтеся, що Інституційна адвокація чітко визначена як невід’ємна частина місії організації у її загальному стратегічному плані. Бажано детальніше визначити це в окремій стратегії.

2. Пріоритезуйте/вибирайте теми і моменти:

участь в Інституційній адвокації повинна зосереджуватися на тих темах, де Карітас має вагому компетенцію і багаторічний досвід. Де доречно, користайтесь певними політичними моментами (наприклад, вибори) з метою просування інтересів Карітасу. Наявність в Карітасі достовірних досліджень та аналізу даних також є важливим фактором у пріоритезації тем, в яких Карітас є компетентним, що сприятиме підвищенню видимості організації та стане цінним ресурсом для Інституційної адвокації.

3. Проведіть ґрунтовне дослідження і аналіз:

в тій мірі, в якій це можливо з точки зору ресурсів і спроможності, проведіть ретельне дослідження і аналіз ситуації на основі виконаної роботи в певній сфері. Інвестуйте у знання та навички працівників, щоб вони могли провести таке дослідження і аналіз, або забезпечте ресурсами академічні установи для виконання цього завдання. Володіння важливими, ексклюзивними та первинними даними є ключовим фактором у забезпеченні позиції Карітасу перед урядом.

Налагодження контактів

4. Налагодьте контакти з усіма організаціями Карітас в країні:

залучіть єпархіальні та місцеві організації Карітас з метою зміцнення відносин з регіональними та місцевими органами влади. Це забезпечить стійкість єпархіальних Карітасів та соціальних послуг, які надаються на місцевому рівні.

Як працівники, так і персонал на всіх рівнях потребують підвищення обізнаності та професійних навичок стосовно «адвокаційного мислення», що означає розвиток природного рефлексу послідовно вивчати корінні причини потреб людей, яким вони служать, і що необхідно змінити для їхнього ефективного вирішення.

5. Налагодьте контакти з іншими організаціями в країні:

прагніть до співпраці – особливо у випадку значних, комплексних і тривалих реформ – з іншими організаціями громадянського суспільства, соціальними партнерами, профспілками та бізнес-асоціаціями, з науковцями, аналітичними центрами та іншими зацікавленими сторонами. Це не тільки зміцнить колективний голос такого партнерства або альянсу, а й дозволить кожному партнеру або союзнику поділитися своїми конкретними знаннями, досвідом, даними, аналізом, проблемами і пропозиціями.

6. Налагодьте контакти з Карітасом Європи:

інтегруйте роботу, виконану на національному рівні, з роботою на європейському рівні і співпрацюйте з організаціями-членами Карітасу Європи, які часто можуть забезпечити підтримку та надати додаткову інформацію. Вкладайте час, зусилля і ресурси, аби налагодити контакти і використовувати інструменти та допомогу, які є доступними завдяки мережі Карітасу Європи.

Людські, технічні та фінансові ресурси, і їхнє об'єднання**7. Працівники, відповідальні за адвокацію:**

переконайтеся, що працівники, які відповідають за політичну адвокацію і формування пропозицій щодо державної політики, мають відповідну політичну/юридичну компетенцію, наприклад, юридичну освіту та/або відповідний юридичний/законодавчий досвід. Впевніться, щоб працівники, які займаються Інституційною адвокацією і є відповідальними за формування структурованих пропозицій, чітко розуміють існуючу ситуацію, потреби та рішення, які висуває організація Карітас. Забезпечте відповідне, довготривале безперервне фінансування їхніх посад, – що дозволить їм налагоджувати міцні стосунки з урядовцями, – та вкладайте в подальший розвиток їхніх навичок і практичних знань. Не перевантажуйте працівників, які займаються адвокацією, додатковими місіями та обов'язками. Дозвольте їм якомога більше використовувати свої навички виключно для роботи, пов'язаної з адвокацією, включно з дослідженнями.

8. Моніторте можливості фінансування:

постійно/систематично слідкуйте за можливостями фінансування, податковим законодавством, Європейськими фондами/програмами, тощо для того, щоб мати змогу впливати і отримати доступ до державних коштів. Залучайте органи місцевого самоврядування до спільного з ЄС фінансування пропозицій, оскільки відповідне фінансування є необхідним для фінансової стійкості кожної організації Карітас.

9. Інтегруйте Інституційну адвокацію в проектні/програмні пропозиції:

Інтегруйте Інституційну адвокацію та адвокацію в цілому як повноцінний елемент в усі проектні пропозиції соціальних послуг, які подаєте до потенційних інституційних донорів на фінансування, включаючи необхідні людські, технічні та фінансові ресурси. У тих випадках, коли це не дозволено, спробуйте «домовитися» про це з донором. У разі невдалої спроби зарезервуйте частину поточних витрат в бюджеті проекту/програми на (часткове) фінансування адвокаційних заходів.

Профіль і стиль Інституційної адвокації

10. Презентація Інституційної адвокації:

Представляючи Карітас перед політичними партнерами, презентуйте його як частину всесвітньої і європейської мережі, яка працює на низовому, регіональному та національному рівнях практично у всіх країнах світу з більш ніж столітнім історичним досвідом служіння бідним і адвокацією їхніх прав. Якщо це актуально, поясніть, що Карітас значною мірою покладається на підтримку великої кількості волонтерів. Залучіть єпископів/церковну владу для впливу на католицькі політичні рішення.

11. Профіль у ЗМІ:

зберігайте низько-профільний імідж у ЗМІ до і під час взаємодії з урядом, коли йдеться про вплив на окремий напрямок державної політики/законодавчі зміни. Ніколи публічно не присвоюйте заслуги за досягнуті результати адвокації, пов'язані з законодавчими змінами. Винятком з цього правила може бути лише якщо урядовці самі приписуватимуть вам ці заслуги, і якщо це необхідно для демонстрації донорам досягнень у виконаній роботі. У повідомленнях для ЗМІ уникайте «суджень» і «сенсаційності».

12. Стиль адвокації:

процес адвокації має відбуватися у шанобливому, конструктивному і неконфронтаційному стилі. Не забувайте слухати, слухати і ще раз слухати. Визначте, що уряду може бути потрібно від Карітасу, і спробуйте задовольнити ці потреби. Крім того, не варто публічно не погоджуватись з позиціями, висловленими політиками чи колегами з громадських організацій, оскільки це може зруйнувати відносини і похитнути довіру. Натомість уточніть, в чому є потреба, але, можливо, у більш чіткий і дипломатичний спосіб.

13. Політичний нейтралітет:

Тримайтеся подалі від «партійної політики» під час співпраці з урядовими структурами. Якщо інша партія прийде до влади, хороші відносини з урядом повинні продовжуватися надалі, без страху бути визнаними занадто «партизанськими» через прихильність до попередньої чи наступної правлячої партії.

14. Підготовка документів про позицію Карітасу:

при підготовці слід переконатися, що документи, які висвітлюють позицію Карітасу щодо певних законодавчих ініціатив або політичних питань були короткими і лаконічними, аналітичними за своїм підходом, відображали реалії на місцях і пропонували можливі рішення. Слід також впевнитися, втому що такий документ містить показники навантаження на державний бюджет, у випадку запровадження запропонованих рішень.

6.3. Зобов'язання Секретаріату Карітасу Європи сприяти Інституційній адвокації

Підчас цього дослідження організації-члени висловили низку очікувань щодо ролі Секретаріату Карітасу Європи у сприянні Інституційній адвокації.

У відповідь на ці очікування, а також для якнайкращого досягнення Стратегічної цілі щодо «встановлення національними урядами більш міцних партнерських відносин з організаціями Карітас в Європі», Генеральний Секретар Карітасу Європи (КЄ) дав наступні обіцянки:

1. Керівні вказівки:

Секретаріат КЄ зобов'язується розробити подальші керівні вказівки щодо роз'яснення Інституційної адвокації всередині організацій та в мережі. Щоб підтримати мережу, Секретаріат КЄ створить окремі інструменти і сприятиме взаємопідтримці серед колег.

2. Залучення керівництва організацій-членів:

Секретаріат КЄ зобов'язується подати роз'яснення керівництву організацій-членів (на рівні вищого керівництва та управління) щодо необхідності виведення Інституційної адвокації до числа пріоритетів при стратегічному плануванні організацій, і виділити на це відповідні людські, фінансові та технічні ресурси. Керівники організацій-членів Карітас будуть заохочуватися переймати, інтегрувати і підтримувати Інституційну адвокацію у своїх організаціях.

3. Поширення успішних практик:

Секретаріат КЄ збиратиме і поширюватиме інформацію про перспективні практики (у тому числі ті, які описані в цьому дослідженні) успішної Інституційної адвокації від організацій-членів.

4. Повага до різноманітності організацій-членів:

Секретаріат КЄ не пропонуватиме універсальної моделі для вирішення проблем або викликів організацій-членів (щодо адвокації, а також інших питань), і, натомість, докладе зусиль, спрямованих на досягнення індивідуальних рішень, відповідно до контексту, з урахуванням різноманітності організацій-членів Карітасу Європи.

5. Адвокація членів:

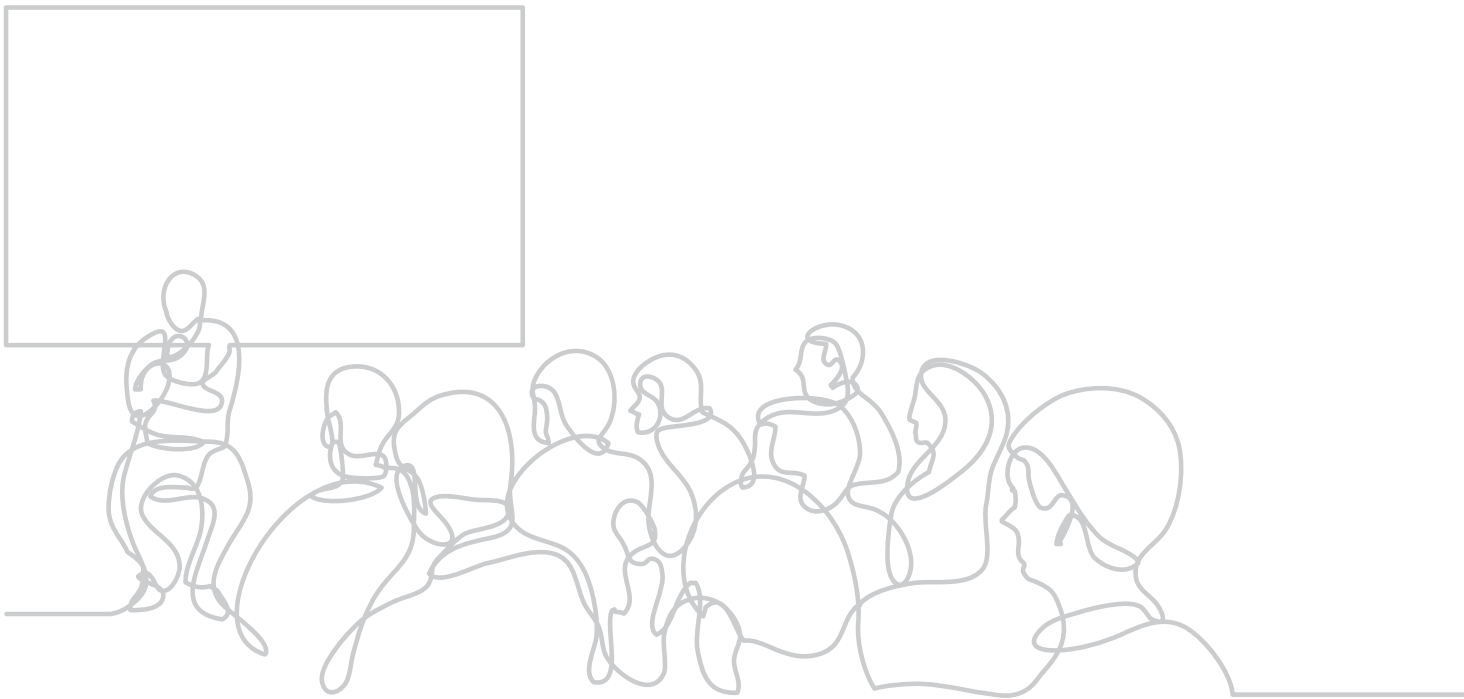
Секретаріат КЄ допомагатиме організаціям-членам у отриманні доступу до фінансування ЄС, особливо в тих випадках, коли є відмова у такому фінансуванні на рівні делегації ЄС з причин, які не виглядають достатньо обґрунтованими. У таких випадках Карітас Європи підтримуватиме організацію-члена у процесі вирішення даної проблеми з відповідними інституціями ЄС у Брюсселі, де можна буде клопотати за рішення, прийняті на рівні делегації.

6. Секретаріат КЄ

сприятиме взаємодії між колегами та іншим формам обміну досвідом між організаціями-членами. Особлива увага буде приділятися членам, які потребують підтримки в Інституційній адвокації щодо певного питання, через налагодження контактів з іншими організаціями-членами. Мережеві зв'язки із застосуванням вже існуючих або нових інструментів, з метою посилення потенціалу Інституційної адвокації організацій-членів, спроможні додати їм підтримки, впевненості та ентузіазму.

7. Делікатні питання і ситуації:

Секретаріат КЄ надасть загальну підтримку організаціям-членам щодо ведення Інституційної адвокації в контексті делікатних або потенційно спірних питань. Карітас Європи також завчасно попереджатиме членів-організацій, в тій мірі, в якій це буде можливо, про інциденти, пов'язані з організаціями громадського суспільства, які можуть негативно вплинути на суспільне сприйняття або репутацію НУО, а також повідомлятиме членів про те, як реагувати на інциденти такого роду, аби мінімізувати негативні наслідки.

Додаток: Методологія/процес дослідження

Це дослідження проводилося з використанням наступної методології та процесу.

До цього дослідження було залучено організації Карітас з одинадцяти обраних держав, в яких призначалася відповідна контактна особа та/або експерт, який міг би брати участь у процесі передачі інформації та збору даних, спочатку пройшовши стандартизоване Інтернет-опитування та, кілька тижнів по тому, індивідуальне телефонне інтерв'ю з автором на теми та/або питання, підібрані для конкретної держави та спрямовані на поглиблення або уточнення деяких відповідей, поданих в Інтернет-опитуванні.

Окрім зазначених вище інтерв'ю з експертами з організацій-членів Карітасу Європи, Карітасом Європи були надані документація та публікації, які були доповнені різними джерелами інформації з Інтернету.

Для Інтернет-опитування, у якості платформи для збору даних, використовувалися Google форми. Опитування було поділено на дев'ять наступних розділів, кожен з яких складався з переліку запитань:

1. Ідентифікаційні дані організації та особи, яка опитувалась
2. Визначення та розуміння поняття «Інституційна адвокація»
3. Приклади успішних практик Інституційної адвокації в організації, яка опитувалась
4. Оцінка «публічного інституційного профілю» національної організації Карітас в державах-респондентах
5. Оцінка («сприятливого») середовища для залучення громадськості
6. Оцінка ресурсів для адвокаційної діяльності в державах-респондентах
7. Ключові напрямки роботи організацій-респондентів
8. Потреби або пропозиції щодо взаємопідтримки між організаціями-членами Карітас
9. Зворотній зв'язок про саме опитування (заради майбутніх аналогічних опитувань)

Після отримання, перегляду та аналізу відповідей в Інтернет-опитуванні, автор встановлював час і дату для **наступного інтерв'ю**. В рамках підготовки до цього інтерв'ю, автор надсилав контактній особі список тем для обговорення, які в певній мірі ґрунтувалися на відповідях, поданих в Інтернет-опитуванні, для отримання додаткової інформації або роз'яснень. Крім того, був сформульований перелік тем для обговорень, які стосувалися конкретної держави або випадку.

Де це було технічно можливо, проводилися бесіди телефоном з голосовим записом розмови. У деяких випадках (наприклад, Грузія, Вірменія) голосовий запис був технічно неможливим, тому було використано Skype без стенографічного голосового запису.

Кожне інтерв'ю тривало від 60 до 90 хвилин. На основі голосових записів і нотаток, були підготовлені стислі виклади інтерв'ю, кожен з яких містив від чотирьох до шести сторінок. Вони відправлялися назад особі, яка проходила інтерв'ю, для зворотного зв'язку, модифікації та/або підтвердження/відмов від претензій. Вони є частиною документації, яку автор подав до Карітасу Європи.

Джерела

¹ Для отримання детальнішої інформації, див. повний звіт Форуму інституційної адвокації, опублікований Карітасом Європи в Брюсселі в грудні 2017 року.

² Публікація Карітас Європи «Майбутнє соціального забезпечення» (2013) (англ.): <https://www.caritas.eu/the-future-of-the-welfare-state-a-comparative-study-in-eu-countries/>

³ «Соціальні положення» – це положення в процедурах державних закупівель, які обмежують те, хто може подавати заявки до уряду. Наприклад, «соціальне положення» може зберігати за собою право на проведення тендерів виключно для організацій, які інтегрують в роботу людей з обмеженими можливостями або знедолених. Крім того, «соціальне положення» може залишити за собою право на проведення тендерів організаціями, які надають соціальні, медичні та інші послуги особам, і які зареєстровані як неприбуткові організації та/або соціальні підприємства.

⁴ Публікація Карітас Європи «Підручник з адвокації» (2016) (англ.): <https://www.caritas.eu/advocacy-handbook/>

⁵ Ініціатива Соціальні послуги Європи включає наступні організації: Caritas Europa, Cedag, EASPD, EPR, Eurodiaconia, FEANTSA, The Red Cross and Solidar. Дізнатися більше: <https://www.socialserviceseurope.eu/>

⁶ Там само.

⁷ Там само.

⁸ Там само.

⁹ <http://www.learneurope.eu/index.php?cID=300>

¹⁰ Інформація в цьому розділі була взята з відповідей онлайн опитування, телефонних інтерв'ю; поданих документів опитаних; існуючих документів, таких як звіт з Форуму Інституційної адвокації з метою зведення досліджень випадків.

¹¹ <https://www.dvv-international.de/en/>

¹² Європейська економічна комісія ООН (UNECE): «Дорожня карта популяризації старіння: Грузія», Женева, жовтень 2014 (англ.): https://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/WG7/Documents/Road_Map_-_Georgia.pdf

¹³ Ухвалена постановою Парламенту Грузії №5146-ІІІ від 27 травня 2016 р.

¹⁴ Затверджений указом №490 Кабінету Міністрів Грузії 02 листопада 2017 р.

¹⁵ Відповідно до промови Папи Пія XI у «Quadragesimo Anno», 1931 рік: http://w2.vatican.va/content/pius-xi/en/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_19310515_quadragesimo-anno.html

¹⁶ Як неофіційний член мережі Карітас Європи, «Соціальна справедливість Ірландії» (CCI) є адвокаційним партнером Карітасу Європи щодо внутрішніх соціальних питань в Ірландії. Це незалежна аналітична і правозахисна організація. Багато церковних організацій є членами CCI, в тому числі єпархії, єпископи, релігійні згуртування, окремі члени духовенства та інші.

¹⁷ «Використання ресурсів і потенціалу для побудови справедливого майбутнього для всіх», громадський і волонтерський напрям: https://www.inou.ie/download/pdf/final_cv_pillar_position_paper.pdf

¹⁸ КСД є членом всесвітньої Конфедерації Карітасу в Північній Америці.

¹⁹ Остання версія річного звіту: «Стан бідності у Франції: упередження та соціальна єдність», статистичний звіт 2017 року: https://www.secours-catholique.org/sites/scinternet/files/publications/rs17_0.pdf

²⁰ Щоб дізнатися більше про Обсерваторії бідності Карітасу, читайте публікацію Карітасу Європи «Довідник Обсерваторії бідності» (2017)

²¹ Стратегічна програма Карітасу Європи 2020.

***«Я прошу
всіх носіїв
політичної відповідальності
пам'ятати про дві речі:
людську гідність
та загальне благо»***

Папа Фрациск,
Twitter, 1 травня 2014 року

